

50 de vieți anterioare ale spiritului lui Horia

Studiu parapsihologic

Autor: NINA PETRE

Povestirile a 50 de reîncarnări

Editor: Răzvan Alexandru Petre

SPIRITUS.RO

București, 2022

Colecția EDUCAȚIE PRIN PARANORMAL

Cuvânt înainte

„Metoda mea de cercetare a vieților anterioare se bazează pe clarviziune și telepatie, verificate pe nenumărate spirite și clienți. Impactul trecutului spiritual asupra fiecărui om este incontestabil. Dacă fiecare individ și-ar afla aspecte din viețile sale anterioare, ar reuși cu siguranță să își organizeze viața actuală într-un mod mult mai agreabil. Prezentul nu ar mai deveni copleșitor prin problemele pe care le pune zilnic în fața fiecăruia dintre noi.”

*NINA PETRE,
medium și clarvăzătoare*

* * *

În acest volum sunt cuprinse cele 50 de vieți anterioare ale spiritului lui Horia, pe care autoarea le-a cercetat de-a lungul a aproape 4 ani. Majoritatea dintre ei au fost oameni cu personalități puternice, creative, contribuind cu viețile lor la ridicarea în rang a spiritului său.

Horia este un domn pensionar militar din România care a dorit să afle o mare parte din încarnările spiritului său pentru a se cunoaște mai bine. Faptul că a perseverat în acest demers spiritual l-a ajutat foarte mult să-și înțeleagă personalitatea și menirea. A găsit unele corespondențe neașteptate între viețile anterioare descrise și unele caracteristici personale actuale sau chiar întâmplări izbitor de similare.

Iată un fragment dintr-o scrisoare a dumnealui:

«Este de-a dreptul șocant cum se leagă lucrurile. Acum încep să înțeleg pe deplin noțiunile de karmă și de reîncarnare. Am citit destule lucruri legate de această temă de la diferiți autori, care din păcate, se contraziceau unii pe alții, motiv pentru care făceam multe confuzii. Mulțumită dumneavoastră, acum văd mult mai clar lucrurile. De asemenea, articolele și cărțile publicate de către domnul Răzvan Petre au fost de un real folos, motiv pentru care țin să-i mulțumesc și dumnealui.

Eu așa știam, că fiecare ființă umană, are spiritul lui, care este scânteia Divină din el și care supraviețuiește morții. A fost un adevărat șoc pentru mine și, totodată, o mare dezamăgire când am aflat de la dumneavoastră că, de fapt, este vorba despre un spirit care a avut mai mulți antecesori spirituali. Eu, în mod greșit, mă identificam cu spiritul din mine.»

Nu am reprodus în acest volum și observațiile și sfaturile adresate personal domnului Horia, care se referă la anumite moșteniri spirituale preluate din viețile anterioare, și nici comentariile dumnealui la povestirile karmice.

Sper ca cititorul să aprecieze descrierile unor locuri și timpuri demult uitate, care formează cadrul istoric în care s-au desfășurat aceste vieți ale unor oameni din trecut. În general, istoria se ocupă de marile personalități și războaiele lor, dar mult mai puține scrieri se referă la viața oamenilor obișnuiți, care sunt, de obicei, strămoșii noștri spirituali. Foarte rar am descoperit vreo personalitate celebră în trecutul spiritual al celor care s-au supus acestui studiu.

Cercetarea vieților anterioare are rolul de a ne ajuta să ne cunoaștem mai bine, să ne acceptăm așa cum suntem, să ne echilibrăm psihic și, eventual, să eliminăm unele efecte karmice, orientându-ne către situațiile propice pentru noi și evitându-le pe cele cu potențial de pericol.

Cititorul de azi poate fi uimit de realitatea altor epoci și locuri, în care mentalitățile, obiceiurile și condițiile de viață difereau foarte mult de cele prezente. Parcurgerea celor 50 de vieți prezentate mai jos este o călătorie interesantă în însăși evoluția omenirii, în sens invers cronologic. Sper să vă ajute să vă eliberați puțin din strâmtoarea propriei persoane și vieți monotone, știind că și voi aveți în spate o istorie a încarnărilor oarecum asemănătoare cu cea a domnului Horia.

Fiecare spirit urmează propriul său drum evolutiv unic, iar asta se poate vedea în studiile de caz întinse pe parcursul mai multor vieți anterioare. De exemplu, am publicat în cele 10 volume „Amintiri din viețile anterioare”, pe lângă multe altele, cazul Elenei (39 de încarnări), ale Dorinei (27 de încarnări) și ale lui Sorin (25 de încarnări), împreună cu comentariile acestora, studii care creionează o anumită „personalitate” a spiritului încarnat actualmente în aceste persoane din România.

În sumarul acestei cărți, precum și în titlurile episoadelor spirituale am folosit culori diferite pentru încarnările ca bărbați (●) sau ca femei (⊙), pentru a facilita eventuale concluzii privind alternanța sexului sau alte detalii (locul geografic ales de spirit pentru încarnare, condiția socială, soarta etc.). Opinia mea este însă că nu putem trage nicio concluzie generală, căci intențiile spiritului sunt întotdeauna imprevizibile și scapă oricărei logici omenești.

*Răzvan-Alexandru Petre, editor
aprilie 2022*

Lista vieților anterioare

1	●	Giuseppe Sardini (1819-1887)	5
2	●	Sirdhal (1711-1778)	7
3	⊙	Sind (1603-1648)	9
4	●	Arrud Knudssen (1513-1579)	11
5	⊙	Aluella (1384-1448)	13
6	●	Pierre Lagrange (1217-1284)	15
7	⊙	Kirdhi (1110-1164)	17
8	●	Adhar (1023-1069)	19
9	⊙	Thala (904-965)	21
10	●	Austinu (758-804)	23
11	⊙	Ebehre (614-667)	24
12	●	Everardo (501-574)	26
13	⊙	Yu (341-406)	27
14	●	Tlaloc (209-268)	29
15	⊙	Zyanya (100-148)	31
16	●	Marcus (24-73)	33
17	●	Wahyu (88-24 î.e.n.)	35
18	⊙	Dagny (174-138 î.e.n.)	37
19	●	Olujimi (298-254 î.e.n.)	39
20	●	Ueman (381-344 î.e.n.)	41
21	⊙	Cloelia (564 - 488 î.e.n.)	43
22	●	Kaver (681-638 î.e.n.)	45
23	●	Chikao (785-720 î.e.n.)	47
24	⊙	Aleka (924-883 î.e.n.)	49
25	⊙	Anat (1086-1061 î.e.n.)	51
26	●	Arnuvas (1199-1143 î.e.n.)	53
27	⊙	Ahava (1316-1274 î.e.n.)	55
28	●	Bedrak (1466-1411 î.e.n.)	57
29	●	Raktim (1609-1548 î.e.n.)	59

30 ● Pey (1786-1743 î.e.n.)	61
31 ● Warrad (1912-1870 î.e.n.)	63
32 ● Chon (2089-2034 î.e.n.).....	65
33 ● Ameris (2197-2156 î.e.n.).....	67
34 ● Iffat (2288-2234 î.e.n.).....	69
35 ● Fokis (2386-2325 î.e.n.)	71
36 ● Emahsi (2496-2452 î.e.n.).....	73
37 ● Etei (2598-2573 î.e.n.)	75
38 ● Bascar (2688-2646 î.e.n.).....	76
39 ● Jirki (2797-2752 î.e.n.)	78
40 ● Aurke (2882-2854 î.e.n.).....	80
41 ● Tahvo (2970-2911 î.e.n.)	82
42 ● Abo (3090-3064 î.e.n.).....	83
43 ● Baheddi (3188-3152 î.e.n.)	84
44 ● Rim (3275-3228 î.e.n.)	86
45 ● Elav (3364-3326 î.e.n.).....	88
46 ● Aase (3448-3416 î.e.n.)	89
47 ● Atta (3559-3514 î.e.n.)	91
48 ● Dawa (3682-3639 î.e.n.)	93
49 ● Helaku (3791-3748 î.e.n.).....	95
50 ● Kei (3880-3854 î.e.n.)	96

Episodul 1 – Giuseppe

Episodul spiritual nr.1 îl are ca erou pe GIUSEPPE SARDINI (1819-1887). GIUSEPPE s-a născut în orașul Parma, localitate aflată pe teritoriul Ducatului de Parma și Piacenza.

Acest Ducat era o formațiune statală feudală din nordul peninsulei italiice, creată în anul 1545 de către Papa Paul III (Alessandro Farnese). El i-a acordat fiului său nelegitim, Luigi Farnese, aceste teritorii desprinse din Statul Papal. La data nașterii eroului nostru, peste Ducatul de Parma și Piacenza domnea ducesa austriacă Maria Luisa (1814-1847) de Habsburg. Domnia ei a fost întreruptă de Revoluția din 1831, în urma cărei s-a constituit un guvern provizoriu. La moartea Mariei Luisa, în anul 1847, ducatul de Parma și Piacenza a revenit Bourbonilor.

Între 1847-1849 a domnit Carol II. În martie 1848, a izbucnit Revoluția burgheză italiană care l-a înlăturat. În ambele orașe s-au constituit guverne provizorii. Ducatul a fost teatrul luptelor dintre trupele piemonteze și cele austriece, în aprilie 1849, încheiate cu restaurarea dinastiei de Bourbon. Carol II a abdicat în martie 1849, urmându-i la tron fiul său, Carol III (1849-1854). În perioada 1854-1859 a domnit Roberto I. Între 18 august 1859 și 16 martie 1860, Ducatul de Parma și Piacenza s-a aflat sub dictatura lui Carlo Luigi Farini.

În urma plebiscitului din 11 martie 1860, Parma a intrat în componența Regatului Sardiniei. Capitala acestuia se afla în orașul Torino. La mijlocul secolului 19, în jurul Regatului Sardiniei s-a realizat unificarea Italiei. La 17 martie 1861, primul parlament al Italiei unificate l-a proclamat drept rege pe Vittorio Emmanuele II.

Fabricantul de arme Corrado Sardini din Parma, căsătorit cu doamna Editta, avea doi băieți. Fiul cel mare, GIUSEPPE, avea cu 4 ani mai mult decât fratele său, Geronimo. Ambii frați au învățat carte la o școală generală și în liceul catolic destinat băieților proveniți din familiile bogate ale orașului Parma. La 19 ani, Geronimo a intrat ca secretar la o fabrică de mobilă. A devenit asociat al patronului la 25 de ani, în urma căsătoriei cu fiica lui. Isabella, care era cu 8 ani mai tânără decât Geronimo, a ajuns mama a doi băieți.

Tot 19 ani avea și GIUSEPPE când a intrat să muncească în fabrica de armament a tatălui său, Corrado. Fabrica se afla în afara orașului. Din cauza drumului lung, cei doi patroni, tatăl și fiul, erau nevoiți să lipsească din Parma zile și nopți la rând. GIUSEPPE și-a început activitatea la fabrică ocupându-se

cu punerea în ordine a documentelor de producție și de vânzare a armamentului către diverse grupări militare.

La 21 de ani, având suficientă experiență ca funcționar, a început să caute clienți pentru vânzarea armelor, fiind nevoit să călătorească mult pe teritoriul Ducatului. A înțeles foarte repede că un furnizor de arme trebuie să fie neutru din punct de vedere politic, având astfel acces în toate cercurile politice și nepolitice ale societății.

S-a căsătorit la 27 de ani cu Paola, fiica unui negustor de produse alimentare din Parma. Paola era cu 9 ani mai tânără decât el. A dat naștere unui singur copil, la 22 de ani, băiatul primind numele de Orsino.

Pe măsură ce înainta în vârstă, Orsino se dovedea a fi mai pasionat de arme decât tatăl său. Pentru GIUSEPPE, fabricarea armelor reprezenta o modalitate de supraviețuire din punct de vedere financiar. Mai mult chiar, preluase conducerea fabricii la rugămintea tatălui său, Corrado, care se simțea din ce în ce mai rău cu inima. Orsino moștenise plăcerea mânăuirii armelor de la străbunicul Antonio, tatăl lui Corrado, care se distinsese prin mari fapte de vitejie în diverse războaie.

După absolvirea unei școli medii militare, Orsino a intrat și el să lucreze în fabrica bunicului Corrado. Era un bun expert militar și viitor patron, ca succesori al tatălui său. S-a căsătorit la 29 de ani cu Fiorella, o fată de 19 ani, care i-a dăruit doi copii, o fetiță și un băiat. Bine educat de tatăl său, Orsino s-a ferit de toate cercurile politice, reușind astfel să scape cu viață din toate luptele premergătoare marelui eveniment al unificării Italiei, chiar și după aceea, fiindcă liniște în țară nu a fost.

GIUSEPPE Sardini avea 68 de ani și încă mai venea pe la fabrică, dorind să discute cu fiul său diverse probleme de producție și vânzare a armamentului. Îi plăcea să verifice noile puști și pistoale, modele concepute de grupul său de specialiști. Era în luna iulie a anului 1887 când, fascinat de modelul unui nou pistol, s-a dus în poligon și a încercat să tragă cu el. Din nefericire, pistolul folosit de el avea o defecțiune, din cauza căreia i-a explodat în mână. Rănilor adânci provocate de explozie i-au scurtat viața curajosului GIUSEPPE. Rămăsese fără mână dreaptă, iar îi fața era zdrobită, medicul fabricii nereușind să îl salveze pe nenorocit. După câteva ore de la accident, GIUSEPPE Sardini a încetat din viață. Spiritul său, eliberat din carcasa trupului rămas inert, a pornit spre alte zări.

17 februarie 2018

Episodul 2 – Sirdhal

Episodul spiritual nr.2 îl are ca erou pe algerianul SIRDHAL, a cărui viață s-a desfășurat în perioada anilor 1711-1778 (secolul 18). SIRDHAL s-a născut în localitatea Tenes, port la Marea Mediterană, situat în nordul Algeriei. Familia lui SIRDHAL era de origine berberă, practicând religia islamică.

În secolul 7 a avut loc în Algeria cucerirea arabă, urmată de islamizarea poporului. În anul 1518, piratul Khayr al-Din, poreclit Barbarossa, a întemeiat statul barbaresc din Alger, sub suveranitate otomană. În următoarele trei secole, în Alger s-a aflat cartierul general al piraților berberi care operau în Mediterana occidentală. Khayr al-Din, investit cu titlul de „dey de Alger” de către turci, a domnit din 1518 până în 1546.

În 1671, puterea a trecut către dey-i aleși de garnizoanele de ieniceri. În 1711, anul nașterii eroului nostru SIRDHAL, dey-i din Alger au obținut titlul de „pașă”, devenind independenți față de sultanii otomani. Dey-ul Baba Ali, conducătorul ienicerilor, l-a expluzat pe pașa din Alger, a refuzat să mai plătească tribut Porții Otomane, asigurând astfel independența de fapt a Algeriei.

Negustorul berber Rashid din Tenes, căsătorit cu doamna Lujayn, a avut cinci copii. Au decedat la vârste mici două fete și un băiat. Supraviețuitorii au fost o fată, Mumina, și un băiat, SIRDHAL. Băiatul era cu 3 ani mai mare decât sora lui. Pe Mumina părinții au măritat-o la 15 ani cu negustorul Aamir, un tânăr de 26 ani. Au avut împreună doi băieți: Akram și Galal.

SIRDHAL a fost lăsat de părinți să învețe carte timp de 5 ani la o școală islamică. La 14 ani, băiatul a plecat pe mare împreună cu Rashid, tatăl său, cu o corabie care transporta mărfuri între porturile algeriene și cele turcești.

La 21 de ani, SIRDHAL avea destui bani, obținuți din comerțul naval, pentru a-și permite să se căsătorească cu Ghada, fata unui negustor bogat. Ghada era cu 5 ani mai tânără decât SIRDHAL. Ea a dat viață la trei băieți. Pe Jamal l-a născut la 19 ani, pe Bassem, la 21 ani, iar pe Tayeb, la 24 ani.

Jamal nu suporta călătoriile pe mare. S-a orientat spre negustoria cu caravane. Căsătorit la 24 de ani cu Israa, o fetiță de 15 ani, a avut cu ea două fete: Azra și Basima.

Bassem, fiul mijlociu, a ajuns negustor de carne. S-a căsătorit la 22 de ani cu Fatma, o fată de 16 ani. Au avut împreună o fată, Amna, și un băiat, Saleh.

Fiul cel mic, Tayeb, și-a ales meseria de bijutier. Căsătorit la 26 ani cu Marwa, o fată de 17 ani, a avut cu ea patru copii. Băieții lor se numeau Mansur și Tofiq, iar fetele, Ghufra și Zidiha.

SIRDHAL a renunțat la comerțul naval la 39 de ani, nemaiputând suporta condițiile mizere de pe corăbiile turcești și algeriene. A rămas acasă, în Tenes. Profitând de multiplele relații de prietenie cu diverși marinari, a început să vândă sclavi, țesături, bijuterii și alte mărfuri cerute de populație.

Deși fusese botezat în religia islamică, nu își uita originea berberă, ai cărei bărbați erau mari consumatori de alcool. La 67 de ani, SIRDHAL ajunsese un negustor bogat, mulțumit de viața, averea și numeroasă lui familie. Avea o singură neplăcere: îl durea ficatul de prea multă băutură. În toamna anului 1778, inima lui a cedat, din cauza bolii hepatice.

18 martie 2018

Episodul 3 – Sind

Episodul spiritual nr.3 o are ca eroină pe siameza SIND. Viața ei s-a derulat în perioada anilor 1603-1648 (secolul 17). SIND s-a născut în localitatea portuara Bangkok, situată în sudul țării numite, la acea vreme, Siam. Începând cu anul 1939, Siamul a primit denumirea de Thailanda.

În anul 1350, principele U-thong a întemeiat orașul Ayutthaya (Ayuthia), în care și-a stabilit capitala statului său. S-a proclamat rege cu numele de Ramathibodi I (1350-1369). Regatul Ayutthaya a fost numit de străini Siam. La 30 august 1569, orașul-capitală a fost cucerit de birmani. Aceștia au stăpânit Ayutthaya timp de 15 ani. În anul 1584 a izbucnit răscoala populației thai, condusă de principele Pra Naret (viitorul rege Naresuan), fiul regelui Mahathamaraja (1569-1590), împotriva dominației birmane. Noul rege al Siamului, Naresuan cel Mare, a domnit în perioada anilor 1590-1605. După repetate succese asupra oștilor birmane (în 1584, 1586, 1587 și 1592), regele Naresuan a obținut independența statului siamez.

Succesorii lui la domnie, în timpul vieții eroinei noastre, au fost: Ekatsarot (1605-1610); Srisaowapak (1610); Songam (1610-1628); Jettatiraj (1628-1629); Atityawong (1629); Prasattong (1630-1655).

Tatăl lui SIND se numea Puenthai. El era fratele regelui Naresuan și mâna lui dreaptă, ca militar cu experiență în luptele repetate împotriva uzurpatorilor birmanezi. Familia lui Puenthai practica religia budistă. Nevasta lui, Pen Chan, dăduse viață la două fete. Cea mare se numea SIND. Aceasta avea cu 5 ani mai mult decât sora ei, Phawta.

Pe Phawta i-au dat-o de nevastă la 17 ani moșierului Mongkut, un tânăr foarte bogat, cu 9 ani mai mare decât ea. Phawta a născut doi băieți: Sunan și Thuan.

Cele două surori au învățat puțină carte cu doamne profesoare din oraș, sosite pentru lecții în palatul familiei lui Puenthai. La cererea ei insistentă, SIND a primit acasă o instruire de câțiva ani în tehnicile de luptă folosite de militari. Moștenise temperamentul războinic al tatălui ei și al bunicului Virothe, tatăl lui Puenthai, militar și el în tinerețe.

Puenthai și-a încetat activitatea militară în 1605, când SIND avea 2 ani. Îl slujise cu devotament pe fratele său, regele Naresuan, dar mai departe nu dorea să se sacrifice pentru altul. S-a apucat de negustorie pe uscat și pe apă. Fiind un om bogat, și-a cumpărat trei corăbii pentru schimburi comerciale cu porturile

din China și Siam. În plus, o caravană care urma să aducă în Bangkok alimente de strictă necesitate de pe plantațiile din afara orașului.

În drumurile lui, Puenthai l-a cunoscut pe negustorul Klahan, care făcuse avere cu mărfuri aduse de marinari din China. L-a primit în vila sa, unde tânărul de 25 de ani a cerut-o repede în căsătorie pe SIND, năzdravana fată de 16 ani. Nunta s-a făcut cu fast, așa cum se cuvenea unei mirese de origine nobilă.

Cei doi soți au avut două fiice. Pe Lawan, mama ei a născut-o la 19 ani, iar pe Phailin, la 22 ani.

Lawan s-a măritat la 17 ani cu armatorul Khemkhaeng, proprietarul unei flote comerciale de cinci corăbii. El avea cu 12 ani mai mult decât mireasa lui. Lawan a născut o fată, Chimlin, și un băiat, Phanumas.

Phailin a făcut nuntă la 16 ani cu negustorul Piyabutr, un tânăr cu 8 ani mai mare decât ea. Au avut trei băieți: Channar, Awut și Kiet.

SIND și-a dorit enorm să nască și un băiat, pe care să îl facă militar, care să continue tradiția războinică a bărbaților din neamul tatălui ei. A rămas însărcinată la 45 de ani, în 1648. O ghicitoare i-a spus că va naște un băiat, cu mari chinuri. SIND a rămas optimistă, educația militară primită cu ani în urma ajutând-o să privească optimistă în viitor. A născut, într-adevăr, un băiețel, în mod prematur. Copilașul a ieșit mort la lumina zilei, iar după câteva ore, SIND a murit și ea, din cauza puternicei infecții postnatale.

23 aprilie 2018

Episodul 4 – Arrud

Episodul spiritual nr.4 îl are ca erou pe norvegianul ARRUD KNUDSEN, a cărui viață s-a desfășurat în perioada anilor 1513-1579 (secolul 16). ARRUD s-a născut în localitatea Arendal, port la Marea Nordului, situat în sudul Norvegiei, pe țărmul strâmătorii Skagerrak.

Țara lui ARRUD nu mai era independentă de multă vreme. Încă din anul 1397, Norvegia făcea parte din Uniunea de la Kalmar, al cărei hegemon era Danemarca. În 1536 a ajuns o simplă provincie a Danemarcei. În perioada 1450-1814, regii danezi din dinastia de Oldenburg au fost și suverani ai Norvegiei. În timpul vieții lui ARRUD, în Danemarca au domnit următorii regi: Christian II (1513-1523); Frederik I (1523-1533); Christian III (1534-1559); Frederik II (1559-1588).

Marinarul Gunder Knudssen din Arendal, căsătorit cu harnica doamna Britt, avea un singur copil, pe ARRUD. Băiatul, pasionat de meseria tatălui și animat de chemarea apelor, s-a îmbarcat la 15 ani pe o corabie comercială norvegiană, după ce și-a terminat anii de învățământ general. A învățat meseria de marinar de la Gunder, tatăl său. Nava făcea transport de mărfuri între porturile din sudul Norvegiei și cele din nordul Danemarcei.

În localitatea portuară Husby, din vestul Danemarcei, ARRUD a cunoscut-o pe viitoarea soție, Merete Hoegh, fiica unui comerciant care cumpăra produse animaliere aduse de navele norvegiene. Cu toate că avea doar 19 ani, a cerut fata în căsătorie, deși ea avea doar 16 ani. Părinții fetei, Asmus și Ulrika Hoegh, s-au încumetat să i-o dea, dar numai după ce Gunder a jurat că fiul său era un om harnic și foarte serios. Nunta s-a făcut repede, în lipsa doamnei Britt, mama lui ARRUD, deoarece mirele nu mai voia să se întoarcă în Norvegia.

Pe ARRUD îl fascina nu numai proaspăta mireasă, ci și pitorescul localității așezate pe țărmul fiordului Nissum. După căsătorie, ARRUD a încetat să mai lucreze ca marinar, acceptând propunerea lui Asmus, socrul său, să conducă împreună cârciuma lui din centrul localității.

Soții Hoegh, părinții lui Merete, munceau amândoi la cârciumă din zori și până în noapte. Ulrika era bucătăreasă, Merete, ospătăriță, iar Asmus procura alimentele și băuturile. Sosind în familia Hoegh, ARRUD le-a fost de mare ajutor, fiindcă Merete a devenit mamă, fiind nevoită să se ocupe de copii, ea însăși fiind singură la părinți.

Primul copil, micuța Abelone, a sosit când Merete avea 19 ani. Fiul cel mare, Haldor, a apărut după 2 ani de la nașterea surorii lui. Fiul cel mic, Kjeld, avea cu 3 ani mai puțin decât Haldor.

Abelone a devenit educatoare la singura grădiniță din Husby. S-a măritat la 20 de ani cu negustorul de băuturi Axlan, un tânăr de 22 ani. Au avut două fete: Anna și Karin.

Haldor a ajuns marinar. Căsătorit la 25 de ani cu Birgitte, o fată de 18 ani, a avut cu ea o fată, Else, și un băiat, Helle.

Kjeld a învățat meseria de fierar. S-a căsătorit la 18 ani cu Gertrud, o fată de 16 ani. Au avut trei băieți: Karl, Preben și Tyge.

ARRUD ajunsese la frumoasa vârstă de 66 ani încă în putere, muncind toată ziua în cârciuma pe care o moștenise de la socrii lui. Îi plăcea să bea zilnic, singur sau cu prietenii, mai ales vinuri de bună calitate. La începutul lunii iulie a anului 1579, spre prânz, după ce băuse cu un prieten, i s-a făcut poftă de pește prăjit. Au plecat amândoi cu barca la pescuit. Într-o clipă de neatenție, fiind și amețit de băutură, și-a dat în cap cu una dintre vâslele lui. Lovitura a fost puternică, iar el și-a pierdut cunoștința. Prietenul l-a adus cu greu acasă, apoi a chemat un medic. Rănitul nu și-a mai revenit, iar după două zile a murit, din cauza unei puternice hemoragii cerebrale.

18 mai 2018

Episodul 5 – Aluella

Episodul spiritual nr.5 o are ca eroină pe ALUELLA MONTERO. Viața ei s-a desfășurat în perioada anilor 1384-1448 (secolele 14-15). ALUELLA s-a născut în orașul Leon, situat în nordul peninsulei Iberice, pe teritoriul regatului Leonului și Castiliei.

Viticulorul Alvaro Montero, căsătorit cu frumoasa doamnă Dominga, avea doi copii. Băiatul lor, numit Raimundo, era cu 3 ani mai mare decât sora lui, ALUELLA. Ambii copii s-au născut în casa părinților din Leon, unde familia locuia numai iarna. În celelalte anotimpuri, viața lor era un vis frumos, pe vasta moșie a lui Alvaro, aflată la mare distanță de oraș, spre sud. Dominga s-a străduit să își învețe copiii să scrie și să citească.

Raimundo a dorit să ajungă marinar. La 16 ani, plictisindu-se de viața la moșie, s-a îmbarcat pe o corabie care transporta mărfuri pe Oceanul Atlantic spre diverse porturi ale Franței. S-a căsătorit la 26 de ani cu Estrella, o domnișoară de 17 ani. Au avut împreună doi băieți: Manolo și Senon.

ALUELLA, harnică asemenea mamei Dominga, muncea la moșie de dimineată până seara, neputând să stea degeaba. Alvaro era ocupat cu via, pomii fructiferi și animalele domestice. Avea mulți clienți la fructe și vinuri, negustori care soseau din Leon și din alte orașe ale regiunii.

Unul dintre ei, negustor de vinuri în Leon, o cunoștea pe ALUELLA de când se născuse. Părinții lui, Archibaldo și Brigidia Alvarez, erau buni prieteni cu soții Montero. Căsătoria s-a organizat când ALUELLA avea 15 ani, iar Patricio Alvarez, 23 ani. După nuntă, Patricio și-a dus nevasta în casa lui din Leon.

ALUELLA a dat viața unui singur copil, Eusebio, născut la 18 ani. Băiatul și mama lui locuiau la moșia bunicilor Alvaro și Dominga în perioadele calde, mai ales când Patricio lipsea de acasă multe zile și săptămâni. Patricio colabora mult cu socrul Alvaro și cumnatul Raimundo, transportând saci cu fructe și butoaie cu vinuri spre porturile din nord, de unde plecau corăbiile pline cu mărfuri.

Eusebio, la fel ca mama lui, ALUELLA, nu era mare consumator de vinuri. Îi plăcea să îngrijească via bunicului, dar la băutura se cam lăsa rugat. A învățat să facă mobilă împreună cu tâmplarul de pe moșie, fiind pasionat și de comerțul cu lemne. La vârsta majoratului, a primit de la bunicul Alvaro o bucată de moșie, unde și-a construit o casă din lemn cu mai multe anexe pentru vite și produse agricole. S-a căsătorit la 24 de ani cu Dorotea, o fată din Leon

care împlinise 17 ani. Ea a născut patru copii. Fetele se numeau Evita și Erendira, iar băieții, Renaldo și Mario.

Eusebio avea 46 de ani, când și-a condus mama la cimitirul de pe moșia bunicilor. ALUELLA se simțise mai rău că oricând, din cauza durerilor de ficat, cu 2 zile înainte de a muri. Împlinise 64 de ani și locuia tot timpul pe moșie, unde îi plăcea mai mult decât la oraș. Nu mai voia să audă de la prietenele ei din Leon despre amantele lui Patricio, pe care el, neobositul, încă le mai vizita, deși împlinise 72 de ani. Când era mai tânără, ALUELLA crezuse că își va lecui soțul de amante. Văzând că nu reușește, orașul i-a devenit insuportabil și a preferat să se dedice vieții de la țară.

Patricio, că orice viticultor pasionat, era mare consumator de vinuri. ALUELLA suferea mult când îl vedea beat în fiecare seară. După 60 de ani, a început să o doară ficatul la supărare. Treptat, s-a obișnuit să bea vin, calmându-și astfel durerile și tristețea. În toamna anului 1448, după apusul soarelui, inima ei a încetat să mai bată. Sărmana împlinise 64 de ani în urmă cu câteva zile.

15 iunie 2018

Episodul 6 – Pierre

Episodul spiritual nr.6 îl are ca erou pe francezul PIERRE LAGRANGE, a cărei viață s-a desfășurat în perioada anilor 1217-1284 (secolul 13). PIERRE s-a născut în orașul Paris.

Era singurul copil al soților Arnaud și Brittany Lagrange. Arnaud, militar de carieră, ar fi vrut ca fiul să îi calce pe urme, iar PIERRE l-a ascultat. După ce a învățat să scrie și să citească împreună cu mama lui, PIERRE a cerut să fie înrolat, la 16 ani, în regimentul de cavalerie condus de tatăl său. Era pe vremea regelui Ludovic IX cel Sfânt.

PIERRE avea 31 de ani, când a pornit în cea de-a șaptea Cruciadă, condusă de însuși regele Franței. Se dorea eliberarea Ierusalimului, oraș vestit, recucerit de musulmani în 1244. Debarcând în Egipt și ocupând Damietta (în 1249), cruciații au fost înfrânți la El-Mansura, unde Ludovic IX a fost făcut prizonier (în 1250). Eliberat după câțiva ani, a revenit în Franța. Cruciații lui, câți mai rămăseseră în viață, s-au grăbit să se întoarcă în țară.

În anul 1254, cavalerul cruciat PIERRE a ajuns acasă, bolnav, cu diverse infecții și infirm de mâna stângă. Aceasta îi fusese retezată de o spadă dușmană aproape de umăr. Avea deja propria familie, care l-a primit cu bucurie și o milă imensă. La 27 de ani, în 1244, se căsătorise cu frumoasa Arlette, o fată de 18 ani, fiica unui nobil din Paris. Cu un an înainte de plecarea în Cruciadă, Arlette o născuse pe fiica lor Charlise, la 21 de ani.

Infirm și bolnav, PIERRE a cerut să fie eliberat din armată. A început o afacere comercială profitabilă, intermediind achiziționarea unor piese de armament (spade, pumnale, sulite, scuturi) de către regimentele militare de la diverși producători sau importatori. Pe fata lui, Charlise, a măritat-o la 16 ani cu militarul cavaler Auguste, un bărbat de 29 ani. Charlise a născut doi băieți: Reve și Theron.

La 60 de ani, PIERRE a renunțat la comerțul cu armament. Era obosit, vechile fracturi îi provocau dureri mari, iar pasiunea pentru lectura unor vechi manuscrise referitoare la marile războaie ale Franței îi ocupa multe ore din zi. Noaptea și-o petrecea de obicei scriindu-și memoriile din războaiele la care participase.

Un lucru evita să consemneze în volumele sale: aventurile cu tot felul de femei din timpul vieții de militar atât în Franța, ca și prin alte țări unde ajunsese. Gândindu-se că există un Dumnezeu deasupra tuturor Care le vede pe

toate, PIERRE a avut grijă să nu își mai înșele soția după revenirea definitivă acasă.

În toamna anului 1284, după ce împlinise 67 de ani, PIERRE a suferit un atac de cord fatal. Suferea cu inima de mai multă vreme, din cauza durerilor trupului, care nu se mai terminau.

30 iulie 2018

Episodul 7 – Kirdhi

Episodul spiritual nr.7 o are ca eroină pe finlandeza KIRDHI. Viața ei s-a desfășurat în perioada anilor 1110-1164 (secolul 12). KIRDHI s-a născut într-un sat locuit de suomi, populație ugro-finică, ai cărei strămoși s-au așezat pe țărmul Mării Baltice și al Golfului Finic la începutul mileniului I d.Hr. Satul se afla pe o peninsulă situată între Marea Baltică și Golful Finic. Astăzi, în acea zonă există orașul finlandez Hanko (Hango).

Teritoriul Finlandei a fost multă vreme singura regiune a Scandinaviei locuită de o populație negermanică. În perioada vieții lui KIRDHI, nu exista un stat finlandez. Țăranii, meseriașii, negustorii trăiau în obști sătești. Satele erau conduse de cei mai harnici și cei mai bătrâni gospodari. Locuitorii satului în care locuia eroina noastră se ocupau cu agricultura, creșterea vitelor, meșteșugurile, pescuitul și schimburile comerciale.

Părinții lui KIRDHI se numeau Taavetti și Alli. Fata era singurul lor copil rămas în viață. Înainte ca ea să vină pe lume, muriseră doi băieți la scurtă vreme după naștere. Mama Alli, vraciul satului, era convinsă că în neamul soțului ei, Taavetti, exista blestemul morții băieților nou-născuți, din cauză că, în trecut, invadatorii suomi ucisese mult bărbați laponi care nu doriseră să ia calea pribegiei spre nordul înghețat.

KIRDHI, copil-minune, salvat din bolile copilăriei de mama Alli, a început de la 3-4 ani să ghicească în mod miraculos. Fetița privea norii și spunea când va sosi furtuna, simțea după mersul vântului dacă se apropiau diverse ambarcațiuni de țărm, vedea chipuri de zei pe cer și înțelegea ce vor să-i comunice, ghicea viitorul în măruntaiele peștilor. De la 9 ani, și-a însoțit mama la tratarea unor bolnavi din sat.

S-a căsătorit la 16 ani cu negustorul-marinar Juuso, un tânăr de 24 ani, consătean cu ea. Au avut un singur copil, pe fiul lor Kaapo, născut de KIRDHI la 19 ani. Nașterea lui Kaapo a spulberat blestemul morții pruncilor băieți, dar în afară de el, KIRDHI nu a mai născut niciun copil.

Juuso făcea schimburi comerciale cu negustori sosiți la țărm aproape de sat, dar pleca uneori cu barca lui solidă spre porturi de pe malul Golfului Finic, unde ducea blănuri și piei de animale și obiecte confecționate din fier, obținând vase din aramă, arme, unelte agricole, bijuterii, țesături aduse din Orient prin ținuturile slavilor răsăriteni.

În lipsa soțului, KIRDHI și Kaapo erau supravegheați și ajutați de părinții lui Juuso. Hannu, socrul ei, era un priceput tâmplar, care făcea case, bărci,

garduri, mobilier pentru locuințe. Louhi, soacra lui KIRDHI, stătea cu Kaapo când mama lui pleca în sat să trateze câte un bolnav.

Bazându-se pe harul ei de ghicitoare, KIRDHI și-a oprit de nenumărate ori soțul să plece cu barca, simțind apropierea vreunei furtuni, chiar dacă toată lumea din jurul ei spunea că vremea frumoasă va dura câteva zile.

Kaapo, aflând din copilărie la câte primejdii se expuneau marinarii și câți nu mai reveneau acasă, și-a dorit să ajungă negustor, dar pe uscat, nu pe mare. La 14 ani, și-a rugat tatăl să nu mai plece cu barca pe apa golfului. Și-au făcut o căruță, apoi au călătorit cu ea spre alte sate pentru a face schimburi de produse. Înaintea fiecărei plecări, o întrebau pe KIRDHI dacă vor avea destul spor în negustorie. KIRDHI i-a oprit de multe ori să plece, spunând că hoții îi așteptau în pădure.

Kaapo s-a căsătorit la 23 de ani cu o fată din sat, Venla, care împlinise 17 ani. Ea a dat naștere la doi băieți: Eetu și Jyrki. Amândoi au supraviețuit și au ajuns oameni maturi.

KIRDHI a murit la 54 de ani, fiind ucisă de un localnic beat, căruia îi prevestise că îi va muri nevasta la naștere. La câteva zile după îngroparea sarmanei KIRDHI, femeia respectivă a născut un copil mort, iar după câteva ore s-a stins și ea.

30 august 2018

Episodul 8 – Adhar

Episodul spiritual nr.8 îl are ca erou pe coreeanul ADHAR, a cărui viață s-a desfășurat în perioada anilor 1023-1069 (secolul 11). ADHAR s-a născut în somptuoasa casă a tatălui său, moșierul Seong din orașul Songdo (denumirea actuală: Kaesong/Kesong). La acea vreme, Kesong (Songdo) era capitala statului Koryo. Astăzi, orașul Kesong se afla în sudul statului Coreea de Nord, la mică distanță de granița cu Coreea de Sud.

Numele de Coreea, dat de europeni acestei țări, provine de la denumirea statului Koryo. În perioada vieții lui ADHAR, statul Koryo a fost condus de împărații dinastiei Wang: Hyonjong (1010-1031); Tokchong (1032-1034); Chongjong (1035-1046); Munjong (1047-1083).

Pătruns în secolul 4 d.Hr. din China, budismul a devenit în secolul 6 religia oficială. Situarea geopolitică a țării între două mari imperii, cel chinez și cel nipon, a marcat dramatic istoria Coreei. Statul Koryo a reunificat Coreea în secolul 10, dar s-a prăbușit la jumătatea secolului 13 sub loviturile invaziei mongolilor.

Tatăl lui ADHAR, moșierul Seong, avea cu nevasta lui, Kiung, patru copii. ADHAR (fiul cel mare) era cu 6 ani mai în vârstă decât fratele său, Chima. Ajuns negustor agricol și moșier, Chima a preferat să locuiască la țară, pe moșia lui, unde s-a căsătorit și a avut cinci copii, trei fete și doi băieți. Surorile lui ADHAR se numeau Iseul și Jung. Amândouă s-au căsătorit devreme și au avut, în total, opt copii.

ADHAR a învățat să vorbească în limba chineză, știind că va avea nevoie de ea în viitoarea lui activitate militară. La 15 ani, a plecat la armată pentru a-l sluji cu credință pe împăratul Chongjong. Numai moartea l-a făcut să renunțe la militarie. A ajuns comandant militar la 32 de ani, pe vremea împăratului Munjong.

S-a căsătorit la 28 de ani cu Hyun, o fată de 16 ani. Au avut trei băieți: Jeong, născut de Hyun la 18 ani, Myung, născut la 20 de ani, și Kaeru, născut la 23 de ani.

În perioadele fără încăierări la granița chineză, ADHAR era trimis cu regimentul lui să supravegheze lucrările agricole pe terenurile împăratului. Principala cultură era cea a orezului, pe terenuri inundabile și pe altele uscate. Ogoarele cu orez erau împrejmuite cu mici dâmburi de pământ pentru reținerea apei. Pe povârnișurile dealurilor existau terase în trepte. Munca pe ogoarele de

orez începea în luna mai. Strânsul recoltei începea în octombrie. În afară de orez, se mai cultivau orz, grâu, mei, bumbac, cânepă, susan.

O mare dezvoltare în Coreea o avea sericicultura, plantațiile de duzi ocupând o parte importantă din suprafața țării. Femeile coreene purtau haine din mătase naturală, imprimată în culori vii.

La 46 de ani, militarul ADHAR ajunsese general de armată. Era în anul 1069, când a fost ucis într-o incursiune de jaf și capturare de sclave dincolo de granița chineză.

Soția lui, Hyun, rămasă văduvă la 34 de ani, nu s-a recăsătorit. A trăit în continuare numai pentru binele fiilor și nepoților ei. La moartea tatălui, Jeong avea 16 ani, Myung avea 14 ani, iar Kaeru, 11 ani. Fiecare s-a descurcat mai departe după cum s-a priceput.

Ajuns moșier, Jeong s-a căsătorit la 24 de ani cu Kye, o fată de 17 ani. Au avut doi băieți: Kiru și Mu.

Myung, ajuns negustor de cereale, s-a căsătorit la 22 de ani cu He, o fetiță de 15 ani. Au avut doi băieți: Kubu și Yurim.

Fratele cel mic, Kaeru, a preferat să ajungă militar, ca tatăl său. Căsătorit la 27 de ani cu So, o fată de 17 ani, a avut cu ea trei fete: Uwiko, Won și Uija.

24 septembrie 2018

Episodul 9 – Thala

Episodul spiritual nr. 9 o are ca eroină pe filipineza THALA. Viața ei s-a desfășurat în perioada anilor 904-965 (secolul 10). THALA s-a născut într-un sat din nordul insulei filipineze Mindanao, populat de locuitori de etnie *visaia*. Ulterior, în zona respectivă s-a dezvoltat orașul Butuan, situat pe țărmul Mării Mindanao.

Arhipelagul filipinez a fost influențat în Antichitate și Evul mediu de civilizațiile indiană, chineză și indoneziană. În secolul 8, când asupra insulelor Filipine s-a extins dominația politică a statului indonezian Srividjaya, au început să sosească un număr mare de malaiezi din Indonezia. Astfel s-au format numeroasele popoare din arhipelagul Filipinelor. Majoritatea populației filipineze era înrudită din punct de vedere etnic.

Tatăl THALEI se numea Migo. Căsătorit cu harnica Naomae, avusese împreună cu ea șapte copii. Au murit în primii 3 ani de viață o fetiță și doi băieți, din cauza unor infecții provocate de insecte. Au supraviețuit două fete și doi băieți. Fetele se numeau THALA și Zyrine. THALA era cu 6 ani mai mare decât sora ei. Zyrine a murit la vârsta de 7 ani, înecată în apa Mării Mindanao.

Băieții se numeau Chito și Ram. Chito a ajuns negustor pe mare. Căsătorit la 20 de ani cu Ayin, o fată de 16 ani, au avut împreună două fiice: Fhaye și Mikka. Ram s-a ocupat cu agricultura pe mica bucată de teren a părinților. S-a căsătorit la 22 de ani cu Liway, o fată de 17 ani. Ea a dat viață la doi băieți: Irlo și Isko.

THALA a făcut nunta la 17 ani cu negustorul Hirini, un tânăr de 24 ani, ce provenea din părinți imigranți indonezieni de pe insula Celebes. Kahue, tatăl lui Hirini, era pescar. Mama lui se numea Leokau.

THALA și Hirini au avut trei copii. Fetele lor se numeau Madel și Mayat. Pe Madel a născut-o la 22 de ani, iar pe Mayat, la 26 de ani. Băiatul lor purta numele de Ambo. THALA îl născuse la 19 ani.

Madel a decedat la 14 ani, fiind grav bolnavă de inimă. Sora ei, Mayat, s-a măritat la 15 ani cu plantatorul de trestie de zahăr Lito, un bărbat de 26 de ani. Au avut trei băieți: Xael, Treb și Jeian.

Ambo, fiul THALEI, a ajuns negustor pe mare, făcând schimb de produse cu locuitorii de pe insulele Mării Molute. S-a căsătorit la 21 de ani cu Iya, o fată de 17 ani. Au avut trei copii. Fata lor se numea Capili, iar băieții, Ulan și Zaldy.

Hirini și THALA aveau o mică fermă unde cultivau batate, orez, și trestie de zahăr. Creșteau doi bivoli, patru boi, trei porci și câteva păsări. Hirini

mergea aproape zilnic la pescuit în apa mării cu pluta lui modestă. Omul reușea să câștige ceva bani sau produse la schimb, după ce recolta trestia de zahăr. Aveau în grădină și doi palmieri în care creșteau nuci de cocos. THALA obținea și ea câștigurile ei din vânzarea pălăriilor de soare și a sandalelor împletite din paie de orez.

Ajunși în pragul bătrâneții, cei doi soți se simțeau fericiți. Mica lor plantație încă mai dădea produse, iar veniturile erau suficiente pentru a-i face mulțumiți de viața lor. Obștescul sfârșit i-a surprins în vara anului 965, când THALA avea 61 de ani, iar Hirini, 68. Porniseră împreună cu barca la pescuit, când o furtună iscată din senin i-a răsturnat în mare. Nereușind să întoarcă barca, au pornit înot spre țărm. Ajunși pe uscat, lui Hirini i s-a făcut rău și a leșinat. THALA s-a chinuit în zadar să îl readucă la viață. A murit în brațele ei, spre uimirea celor adunați în jur. THALA s-a stins și ea în același an.

23 octombrie 2018

Episodul 10 – Austinu

Episodul spiritual nr.10 îl are ca erou pe AUSTINU. Viața lui s-a desfășurat între anii 758-804 (secolele 8-9). AUSTINU s-a născut în estul insulei Sardinia, într-o localitate portuară denumită astăzi Arbatax.

Insula Sardinia se afla sub stăpânire bizantină din anul 534. În secolul 8, a fost pustiită de câteva năvăliri ale unor luptători sarazini. Sarazinii erau o veche populație semită, stabilită în Peninsula Sinai. Ei au fost printre primii care au adoptat islamismul. În Evul Mediu, creștinii le spuneau “musulmani”. Au desfășurat operațiuni bine organizate cu scop de jaf în întreaga zonă a Mării Mediterane.

Negustorul de sclavi Cristolu, căsătorit cu doamna Anzela, a avut cinci copii. Au murit de boli grave un băiat și două fete. Supraviețuitorii ajunși la maturitate au fost AUSTINU și Gabina, sora lui mai tânără cu 6 ani.

AUSTINU avea 7 ani, când mama lui, Anzela, a decedat, din cauza unui avort. Cristolu, tatăl lui, nu s-a recăsătorit, având la dispoziție oricâte sclave dorea. AUSTINU a avut grijă de Gabina împreună cu servitoarele din casă până când fata a vrut să se mărite. Avea 15 ani, când a plecat definitiv în Spania pentru a se căsători cu negustorul spaniol Everado, de 26 de ani, care și-a dus iubita la Toledo, unde locuia cu părinții lui. Au avut patru copii, două fete și doi băieți.

AUSTINU s-a îmbarcat la 15 ani pe o corabie care aducea pe insulă spre vânzare sclavi africani. Astfel, a ajuns negustor de sclavi, ca tatăl său.

S-a căsătorit la 22 de ani cu Ispella, o fată de 17 ani. Iginu, tatăl Ispellei, era negustor de haine și bijuterii. Mama ei se numea Tiadora.

Ispella a dat viață la patru copii. Au decedat de mici doi băieți și o fetiță, de boli infecțioase incurabile. Un singur copil a supraviețuit, Ambrosu, un băiat voinic și frumos, născut de mama lui la 26 de ani.

Ambrosu avea aproape 15 ani, când pe insulă au năvălit luptătorii sarazini. AUSTINU, aflându-se acasă, a luptat până la ultima suflare pentru a-și apăra casa, servitoarele, nevasta și fiul. A fost ucis cu bestialitate. Ispella, femeie încă frumoasă la 41 de ani, a fost luată sclavă alături de fiul ei, Ambrosu. Amândoi au ajuns servitorii comandantului uneia dintre corăbiile sarazinelor.

26 noiembrie 2018

Episodul 11 – Ebehre

Episodul spiritual nr.11 o are ca eroină pe africanca EBEHRE. Viața ei s-a desfășurat în perioada anilor 614-667 (secolul 7). EBEHRE s-a născut într-un trib de pigmei așezat în apropierea fluviului Congo (Zair), în vestul țării numite astăzi Republica Democrată Congo (fosta Zair). În acea zonă, s-a dezvoltat ulterior orașul Mbandaka, situat pe linia ecuatorului.

Kwane, tatăl lui EBEHRE, era căpetenia tribului. Mama ei, Chipo, făcea munca de vraci. Mama Chipo dăduse viața la șapte copii. Au decedat, mușcați de insecte și reptile, două fetițe și trei băieți. Supraviețuitorii au fost EBEHRE și fratele ei, Olujimi.

Bun gospodar, ca părinții lui, Olujimi și-a luat-o de nevastă la 19 ani pe micuța Tarisai, care avea doar 13 ani. Au avut împreună șapte fete și un băiat, ajunși cu toții la vârsta maturității.

EBEHRE a lucrat ca vraci împreună cu mama Chipo de la vârsta de 6 ani. La 14 ani, a luat-o de nevastă gospodarul Kgosi, care împlinise 20 de ani. A reușit să dea viață la trei copii. Prima fată, Akili, a sosit când EBEHRE avea 17 ani. După 3 ani, l-a născut pe Uzoki, unicul băiat. La 23 de ani, a născut a doua fata, numită Deku.

Socrul ei, gospodarul Kojo și soacra Maizah au avut multă grijă de copii împreună cu bărbatul ei, Kgosi. Datorită lor, EBEHRE a reușit să se ocupe în continuare de tămăduirea unor bolnavi din sat.

Akili s-a măritat la 15 ani cu gospodarul Azubu, un tânăr de 18 ani. Au avut trei fete: Icchu, Ghume și Chane.

Deku a murit la 9 ani, din cauza unei mușcături de șarpe.

Uzoki, bun gospodar, s-a căsătorit la 22 de ani cu Taba, o fetiță de 13 ani. Au avut doi băieți, Amalu și Cemlai, plus două fete, care au murit la scurtă vreme după naștere.

Munca de vraci desfășurată de EBEHRE avea drept scop principal combaterea unor influențe nefaste sosite din partea spiritelor rele. Numele ei de vraci era „nzorx”.

În timpul activităților rituale și vindecătoare, EBEHRE purta o bonetă ascuțită din piele de pisică sălbatică. Ghearele și coada animalului îi cădeau pe spate și pe umeri. Pe frunte, purta o panglică împletită din fibre de ananas, ornată la mijloc cu o piatră albastră. De centura ei atârnau cozi de pisică sălbatică. În timpul dansului ritual, cozile descriau un cerc. Tot de centură erau atârnate coarne de antilopă astupate cu ceară, în care erau ascunse diverse

fetișuri: gheare și unghii, oase și dinți. Fetișuri asemănătoare se aflau într-un sac împletit care îi atârna pe umăr. În timpul dansurilor rituale, EBEHRE avea prinse de glezne coji uscate de fructe, având în interior semințe și pietricele, care făceau zgomot la fiecare mișcare. În mână purta o lance sau o sabie.

Când dorea să gonească spiritele rele ascunse în corpul bolnavului, EBEHRE ținea în mâna stângă o coadă de elefant, pe cap purta un coif din piele de porc țepos și o coroană făcută din pene roșii de papagal. Avea corpul vopsit cu alb, culoarea potrivită să sperie duhurile rele. În timpul ritualului de vindecare, femeia vraci repeta de sute de ori formula magică: „Retrage-te, spirit răufăcător! Întoarce-te în pădure, în noapte! Cheamă-l la tine, tată elefant! Retrage-te, părăsește această colibă! Părăsește acest om, spirit răufăcător!”.

Pentru a afla cine era spiritul rău, provocator al bolii, EBEHRE folosea oscioare luate de la picioarele oamenilor morți și ale unor animale. Când le arunca, după felul cum cădeau, putea să tragă niște concluzii. Cu scopul descoperirii animalului asupra căruia trebuia să transfere boală, femeia-vraci folosea și fragmente din carapace de broască țestoasă, plus nuci de nkula, coarne și copite luate de la o antilopă de mlaștină, gheare de panteră, oase ale degetelor de maimuță, pene de păsări. Sistemul aruncării acelor obiecte era complicat și necesita o bună memorie din partea vraciului.

EBEHRE folosea aceeași metodă și înainte de plecarea bărbaților la vânătoare pentru a afla sporul la vânat, dar și eventualele primejdii de care trebuiau să se ferească vânătorii.

Uneori, EBEHRE privea vreme îndelungată într-o oglindă de aramă lustruită, ca să vadă chipul celui care l-a deocheat pe bolnav.

Avea 53 de ani, când l-a zărit în oglindă pe vrăjitorul unui trib apropiat. În acel trib locuia un tânăr care o voia de nevastă pe nepoata ei, Ghume. Părinții fetei nu doreau să i-o dea, fata având doar 7 ani. EBEHRE a înțeles că tânărul va recurge la vrăji pentru a-și lua fata. Ocupată cum era zi de zi, a crezut că nu i se va întâmpla nimic rău.

Într-o seară, în timp ce trata un bolnav, cineva i-a adus în colibă un coș cu multe fructe. Nebănuind nimic, a mâncat câteva fructe. La scurtă vreme, au început simptomele otrăvirii, iar până dimineață, EBEHRE s-a stins în chinuri groaznice. Avea doar 53 de ani.

26 decembrie 2018

Episodul 12 – Everardo

Episodul spiritual nr.12 îl are ca erou pe EVERARDO. El a trăit în perioada anilor 501-574 (secolul 6). S-a născut pe teritoriul regatului suevilor, în Bracara, localitate numită astăzi Braga și situată pe teritoriul Portugaliei, spre nord de fluviul Douro.

În secolul 5, triburile germanice ale suevilor își formaseră un regat în nord-vestul Peninsulei Iberice. Suevii (suebii) își stabiliseră capitala regatului în orașul Bracara (Braga).

Balduino, tatăl lui EVERARDO, era negustor de cereale și băuturi. Nevasta lui, Ondina, dăduse naștere la doi băieți. Fiul cel mare, EVERARDO, avea cu 3 ani mai mult decât fratele său, Firmino. Cei doi băieți știau să scrie și să citească în limba latină, limba oficială pe teritoriul Imperiului Roman.

Firmino a rămas în orașul natal, Bracara, devenind partener de afaceri cu tatăl său. S-a căsătorit la 27 de ani cu Leocardia, o domnișoară de 17 ani. Au avut două fete: Thais și Telma.

EVERARDO și-a cumpărat o moșie în Galicia, la 19 ani, în apropierea lacului Belesar. În prezent, Galicia este o regiune istorică a Spaniei. Fiind vecin cu moșierul Didacus, a așteptat-o pe fiica lui, Ximena, să mai crească, apoi a luat-o de soție. La nuntă, EVERARDO avea 26 de ani, iar Ximena, 18.

Au avut împreună doi băieți: Lorenzo, născut de Ximena la 20 de ani, și Velasco, sosit la 3 ani după fratele său. Mama Ximenei, doamna Sence, a ajutat mult la creșterea celor doi nepoți.

Lorenzo a rămas lângă părinți, ca moștenitor al moșiei. S-a căsătorit la 24 de ani cu Jovina, o fată de 16 ani. Au avut doi copii. Băiatul se numea Estevan, iar fata, Idaliz.

Velasco a ajuns marinar. S-a căsătorit la 22 de ani cu Gezana, o fetiță de 15 ani. Ea a născut un băiat, pe micuțul Niguel. Velasco a murit la 27 de ani, înecat în Oceanul Atlantic, din cauza scufundării corăbiei cu care transporta mărfuri. Gezana a rămas văduvă, iar Niguel, orfan de tată.

În vara anului 568, i-a sosit vremea și lui EVERARDO să rămână văduv. Moartea Ximenei, cauzată de un atac cerebral, a sosit pe neașteptate la 59 de ani, provocându-i soțului ei o depresie puternică. Văduv la 67 de ani, în următorii 6 ani, EVERARDO mai mult a vegetat decât a trăit. Avea 73 de ani, când moartea s-a îndurat de el, sfârșitul fiindu-i grăbit de inima și ficatul grav bolnave, din cauza excesului de alcool.

24 ianuarie 2019

Episodul 13 – Yu

Episodul spiritual nr.13 o are ca eroină pe chinezoaica YU, care a trăit între anii 341-406 (secolele 4-5). YU s-a născut într-o mică localitate (astăzi, marele oraș Hefei), situată spre vest de Nanjing (Nankin).

Era pe vremea dinastiei Chin (Jin) de Est (Dongjin), când împărat era Chengdi (326-343). Capitala statului se afla în orașul Jiankang (Nanjing). După Chengdi, au mai fost împărați: Kangdi (343-345); Mudi (345-361); Aidi (362-365); Feidi (366-371); Jianwen (371-372); Xiaowu (373-396); Andi (397-418).

Bijutierul Quan din Hefei, căsătorit cu doamna Lihua, avea două fete. Cea mare, Fen, avea cu 6 ani mai mult decât YU. Știință de carte nu au primit nici ele, nici părinții lor. Amândouă au învățat de la mama Lihua să țesească pânză din mătase naturală, să confecționeze îmbrăcăminte femeiască, să împlătească pălării și carpete.

Fen s-a măritat la 15 ani cu croitorul Mang, care avea 23 de ani. Au avut doi copii. Fata se numea Yun, iar băiatul, Xiao.

Pe YU au măritat-o părinții la 14 ani cu meșteșugarul Ye, un tânăr de 21 de ani, fiul meșterului Deng, care fabrica hârtie, și al croitoresei Dongmei. Ye confecționa diverse obiecte metalice folosite de armata împăratului: săbii, pumnale, zale de fier și de aramă.

YU a născut patru copii. Primul sosit în familie a fost Duyi, când mama lui avea 17 ani. După 2 ani s-a născut prima fetiță, Qiao. Au mai trecut 4 ani până la nașterea celei de-a doua fetițe, Ju. Ultimul venit, Xing, a fost născut de YU la 26 de ani.

Fata cea mică, Ju, s-a măritat la 17 ani cu fermierul Fan, un bărbat de 23 de ani, care avea o plantație de duzi. Cu frunzele lor își creștea numeroșii viermi de mătase. Ju și Fan au avut doi copii. Băiatul lor se numea Shi, iar fata, Yun.

Qiao s-a căsătorit la 16 ani cu militarul Hua, un bărbat cu 10 ani mai în vârstă decât ea. Au avut doi băieți: Wojia și Zuyi.

Duyi a ajuns marinar. A murit la 18 ani, înecat în apa Mării Galbene.

Xing a moștenit talentul de meșteșugar al tatălui său, preferând să confecționeze obiecte din aur și argint, pe care le vindea bine la poarta palatului imperial din Nanjing.

Harnica YU, eroina noastră, a murit la 65 de ani, din cauza spaimei suferite la intrarea unui hoț înarmat în casă. Era în vara anului 406, spre seară. Ye, soțul lui YU, încă nu se culcase, având ceva de reparat prin casă. Văzând hoțul, și-a luat un pumnal din colecția de pe perete și a pornit luptă. Hoțul, o namilă

de om, a reușit să îl taie la gât. I-a luat toate pumnalele, adevărate opere de artă, cu mânerle încrustate cu pietre prețioase, și a dispărut cu ele. YU a asistat îngrozită la scurta agonie a soțului. Cele două servitoare și un vraci chemat de urgență au încercat să o mențină în viață, dar atacul de cord a fost mai puternic decât ea. Au fost înmormântați amândoi în aceeași zi, unul lângă altul, pentru ca iubirea lor să nu se stingă nici pe lumea cealaltă.

19 februarie 2019

Episodul 14 – Tlaloc

Episodul spiritual nr.14 îl are ca erou pe mayașul TLALOC. Viața lui s-a desfășurat în perioada anilor 209-268 (secolul 3). S-a născut într-o comunitate de indieni maya așezată pe versantul sudic al masivului muntos Sierra de las Minas (denumire actuală), spre nord de Guatemala City (denumire actuală), capitala Republicii Guatemala. În mileniul 1 d.Hr., teritoriul Guatemalei devenise nucleul strălucitei civilizații precolumbiene a indienilor maya.

Tatăl lui TLALOC era căpetenia satului (șeful de trib). Se numea Yunuen și era căsătorit cu harnica Itzel, care născuse cinci copii, trei fete și doi băieți. Au murit la vârste mici două fetițe și un băiat. Au supraviețuit o fată, Nimte, și fratele ei mai tânăr cu 6 ani, TLALOC. Nimte s-a căsătorit la 12 ani cu gospodarul Yakin, un tânăr de 20 de ani. Au avut împreună șase copii: trei fete și trei băieți.

TLALOC s-a pregătit de la 10 ani să ajungă vraci alături de unchiul Eluia, fratele mamei Itzel. Băiatul avea 16 ani, când i-a murit tatăl. În mod firesc, conform tradiției, funcția de căpetenie a tribului i-a revenit lui TLALOC, fiul șefului decedat. TLALOC a stat în această funcție timp de un an, apoi l-a numit în locul său pe vărul Zeltzin. Avea ceva mai important de făcut în restul vieții: să facă munca unui vraci rătăcitor prin lume.

A plecat la drum când abia împlinise 17 ani și a revenit, de-a lungul anilor, de câteva ori în satul natal. Nu s-a căsătorit, nu a avut copii, dar a avut multe iubite, fiindcă era un bărbat frumos și atrăgător.

Unul dintre talentele lui era să prevadă viitorul. În satele pe unde ajungea, era solicitat să descopere cauza unor boli și numele celor care le-au provocat prin magie neagră. Reușea deseori să găsească obiecte pierdute sau să ghicească dacă o fată se va mărita în curând și ce fel de soț va găsi. Datorită acestor activități, TLALOC intrase în categoria celor numiți „preoți ai calendarului”.

Instrumentele lui pentru ghicit se aflau într-un săculeț: boabe de pita (o specie de agava), de fasole, de porumb, plus câteva pietricele. TLALOC le arunca, apoi le așeza pe grupe de două sau de patru. Dacă rămâneau desperecheate, una sau două, obiectul căutat urma să fie găsit. Dacă rămâneau trei, obiectul nu va fi găsit. Uneori așeza boabele de porumb într-un anumit fel pentru a afla direcția în care fugise o fată cu tânărul care o răpise.

Ca tămăduitor, vraciul TLALOC folosea numeroase plante medicinale, adevărate medicamente vegetale. obișnuia să ajungă în sate purtând pe spate un sac plin cu ierburi de leac. Le administra bolnavilor leacuri sub diferite

forme: amestecuri și alifii, infuzii, ceaiuri, ierburi de fumat, frecții. Printre plantele folosite de el se afla *sarsaparilla*, o plantă spinoasă foarte eficace la răceli și reumatism. Tot la răceli folosea lemnul rășinos de *guajaka*. Rănile se vindeau cu o infuzie făcută din coaja copacului *tamahaca*. Tuberculele de manioc erau folosite la tămăduirea eczemelor. Rădăcina de *jalapa* trata constipația. Sucul extras din rădăcina de *elemi* (un arbore asemănător măslinului) putea să închidă în câteva ore orice rană. O altă plantă deosebită era *sasafrasul*, socotit un leac renumit care vindeca orice boală. În realitate, planta avea proprietăți narcotice, calmante și antispasmodice.

Vraciul maya TLALOC era un continuator de vechi tradiții și de foarte vechi superstiții. El își culegea plantele în anumite zile considerate sfinte. Pentru unele boli avea amulete ocrotitoare. Împotriva reumatismului scotea bolnavul într-o noapte ploioasă cu vânt și îl descânta, considerând că reumatismul era dat de zeii ploii. În ultimele 5 zile ale fiecărui an, întrerupea orice tratament, fiindcă astfel de zile erau considerate nefaste.

În sacul vraciului TLALOC se găseau și pietricele în formă de inimă. Atârinate cu sfori de gâtul copiilor, îi ferea de mușcătura păianjenilor veninoși. Sâmburele unui fruct numit „ochi de cerb” îi ferea pe copii de deochi. TLALOC se pricepea să extragă *mescalina* din cactusul numit *peyote*. Această substanță cu efecte halucinogene putea să aducă ameliorări sensibile în anumite maladii psihice. În plus, le provoca preoților maya viziuni fantastice. Victimelor destinate sacrificării le dădea un curaj plin de exaltare.

TLALOC a murit la 59 de ani, doborât de un bolovan mare, pe o cărare îngustă, la marginea unei prăpăstii. Îl surprinsese un cutremur puternic pe drumul dintre două sate de munte.

7 martie 2019

Episodul 15 – Zyanya

Episodul spiritual nr.15 o are ca eroină pe mexicanca ZYANYA, care a trăit între anii 100-148 (secolul 2 d.Hr.). ZYANYA s-a născut într-o comunitate de indieni maya așezată în zona de munte a provinciei Chiapas, unde s-a construit mai târziu orașul San Cristobal de las Casas. Perioada în care populația maya a început ocuparea teritoriului Mexicului este incertă.

Înțeleptul Yaxi, tatăl ZYANYEI, era preotul satului. Nevasta lui, harnica Nite, născuse două fete. Iuit era cu 6 ani mai mare decât sora ei, ZYANYA. Căsătorită la 13 ani cu gospodarul Xihuil, un tânăr de 21 de ani, Iuit a născut șapte copii, patru fete și trei băieți.

ZYANYA stătea ziua mai mult pe lângă tatăl ei, simțindu-se atrasă de nenumăratele calcule pe care le făcea Yaxi. El era un preot-astronom, cu preocupări diferite de cele obișnuite ale celuilalt preot al satului. În urma calculelor sale, Yaxi îi dădea îndrumări preotului Htemoc asupra zilelor potrivite pentru organizarea ritualurilor și a petrecerilor.

ZYANYA a fost luată de nevastă la 15 ani de gospodarul Tlali, un flăcău de 19 ani, fiul vraciului Manau și al femeii-vraci Tolte. ZYANYA și-a continuat munca împreună cu tatăl ei, ajutându-l la calcule, chiar și după ce a devenit mamă, aducând pe lume trei băieți. Pe Notli l-a născut la 17 ani, pe Icnoy, la 21 de ani, iar pe Uema, la 25 de ani.

Dintre fiii ei, numai Notli s-a dovedit a fi capabil să muncească la calcule alături de mama și bunicul lui. Icnoy și Uema au devenit buni gospodari. S-au căsătorit cu fete din sat și au avut mulți copii: Icnoy, șapte copii, iar Uema, nouă copii.

Preotul mayaș Yaxi folosea metode cu o precizie uimitoare pentru a calcula apariția eclipselor de soare. Una dintre obligațiile sale se referea la studiul mișcării corpurilor cerești, prezicând viitorul după poziția astrilor. Era, în același timp, un astronom și un matematician de excepție, înzestrat cu avansate cunoștințe din domeniul mecanicii cerești. Tot ce avea Yaxi în tezaurul său mental provenea de la regretatul său tată, înțeleptul Ictaca.

De la vârsta de 10 ani, ZYANYA se simțea în stare să își ajute tatăl în cercetările lui, ale căror rezultate urmau să ajungă în cel mai scurt timp la curtea regelui mayaș din Palenque. Ele se foloseau la construcții, la stabilirea zilelor de vânătoare și a celor prielnice pentru muncă, precum și a celor potrivite pentru comemorarea unor evenimente. Astronomia, domeniul principal de cercetare al celor doi, tatăl și fiica, se aplica practic și la orientarea

călătorilor pe ape și pe uscat. Piramidele și palatele de cult erau orientate cu o uimitoare precizie după mersul planetei Venus (Luceafărul).

Yaxi și ZYANYA utilizau două feluri de calendare. Adaptarea calculelor la varietatea mișcărilor aparente ale astrilor era un procedeu destul de complicat. Primul calendar se baza pe anul compus din 260 de zile, cuprindea 20 de semne repetate de 13 ori, fiecare zi fiind determinată de numele ei și de cifra ei, care nu se repetau niciodată împreună. Acesta era „calendarul scurt” sau „calendarul venusian”. Al doilea calendar utiliza 18 semne, reprezentând fiecare o lună formată din 20 de zile, adică o perioadă de 360 de zile, la care se adăugau 5 zile complementare, numite „uayeb”. Acesta era „calendarul lung”, pe care vechii mayași îl numeau „tun”. Cele 5 zile complementare erau considerate nefaste, improprii pentru muncă sau vânătoare, fiind zile de completă inactivitate. Prin combinarea celor două calendare, se indica poziția fiecărei zile în „anul solar”, acesta fiind împărțit în 18 luni.

Miturile și chiar concepțiile de viață ale vechilor mayași erau puternic influențate de noțiunea timpului. Marea temă a preoților, a arhitecților și a artiștilor mayași era scurgerea timpului. Scurgerea neîncetată a zilelor între eternitate și viitor, între eternitate și trecut, îi umplea de încântare.

ZYANYA avea 47 de ani, când i-a murit tatăl. Ea, ca femeie, nu avea voie să ia locul tatălui decedat. A fost trimis în locul lui Yaxi preotul-astronom Amoxi. Acesta, un bărbat sever, i-a interzis ZYANYEI să mai calculeze folosind calendarele defunctului Yaxi. După un an, Amoxi a aflat că ZYANYA nu îi ascultase porunca. Răzbunarea a fost sângeroasă: biata ZYANYA, decapitată, a ajuns prada vietăților pădurii.

14 aprilie 2019

Episodul 16 – Marcus

Episodul spiritual nr.16 îl are ca erou pe italianul MARCUS. El s-a născut în importanta localitate Ravenna, port la Marea Adriatică, și a trăit între anii 24-73 (secolul 1 d.Hr.).

Lucanus, tatăl lui MARCUS, era negustor de sclavi. Liviana, nevasta lui Lucanus, născuse doi băieți. Primul băiat murise la câteva zile după naștere. Al doilea băiat, MARCUS, a supraviețuit și a crescut mare. În casa lui Lucanus și în tot orașul se vorbea limba latină.

MARCUS a învățat de mic de la tatăl său să calculeze banii, să lupte cu pumnii și cu tot felul de cuțite de forme și mărimi diferite.

Abia împlinise 10 ani, când Lucanus l-a dus la târgul de sclavi aflat în afara orașului. Băiatul a fost puternic impresionat de ceea ce a văzut acolo. Cei mai scumpi sclavi erau prizonierii de război. Un loc aparte îl ocupau sclavii din import, aduși de negustori din diverse regiuni ale bazinului Mării Mediterane. Acei sclavi fuseseră cumpărați de la șefii de triburi ale unor populații înapoiate, cum erau cei din provinciile europene occidentale. Sclavii aduși din provinciile răsăritene erau considerați „sclavi de lux”, dacă aveau meserii potrivite cu nevoile gospodăriilor celor bogăți. Sclavii destinați vânzării erau expuși pe o estradă, iar cumpărătorii îi dezbrăcau, îi pipăiau, îi puneau la diverse probe pentru a le vedea priceperea și abilitatea. Fiecare sclav avea atârnată de gât o tăbliță pe care erau înscrise: țara de origine, vârsta, aptitudinile, defectele, calitățile.

MARCUS prefera sclavii capturați din triburile africane, pentru că erau voinici, ascultători și învățau repede ce aveau de făcut în gospodărie. La 14 ani, a plecat cu Lucanus în Egipt, unde, la târgul din Memphis, se găseau sclavi de toate categoriile la prețuri convenabile.

La 19 ani, s-a căsătorit în Ravenna cu domnișoara Cassia, o fată de 16 ani, fiica negustorului de țesături Manius și a țesătoarei Decima. Cassia a născut-o la 19 ani pe fiica lor, Petronia. La 21 de ani, i-a dat viața Virginiei.

Petronia s-a îndrăgostit la 17 ani de vrăciul familiei, un sclav egiptean de 21 de ani, numit Jabir. Pentru ca nunta să devină posibilă, MARCUS l-a eliberat, iar căsătoria a avut loc. Petronia a născut doi băieți: Alam și Kamil.

Virginia, dornică de avere și mai puțin de iubire, a acceptat la 18 ani, cererea în căsătorie a moșierului Rufinus, un bărbat de 27 de ani, a cărui vastă proprietate se afla departe, spre vest de Ravenna. Au avut împreună un fiu, Septimus, și o fiică, Fabiola.

MARCUS a fost răpus la 49 de ani, în anul 73, de o boală a sângelui pe care o luase de la una dintre sclavele lui africane. Dacă ar fi aflat care era vinovată, ar fi ucis-o imediat. A molipsit-o și pe soția lui, Cassia. Femeia a mai trăit timp de 3 luni după decesul soțului.

11 mai 2019

Episodul 17 – Wahyu

Episodul spiritual nr.17 îl are ca erou pe WAHYU, a cărui viață s-a desfășurat între anii 88-24 (secolul 1 î.Hr.). El s-a născut în palatul tatălui său, prințul Buana, stăpânul zonei muntoase din sudul Laosului, teritoriu care se întindea până la fluviul Mekong.

Buana aparținea populației djarai, provenită din refugiații de pe insula indoneziană Sumatra. Tatăl lui Buana, temutul războinic Raharjo, își întemeiase un stat teocratic, bazându-se pe omul său de încredere, Agus. Acesta era preotul suprem al religiei animiste locale. Populația aflată sub stăpânirea prințului Buana se ocupa cu vânătoarea, cultivarea pământului, pescuitul, culesul plantelor comestibile.

Buana avusese împreună cu Dian, soția lui, trei băieți. Înainte de nașterea lui WAHYU, au murit doi prunci, din cauza unor înțepături de insecte. WAHYU a crescut voinic, sănătos și ascultător, dornic să își ajute tatăl în toate treburile zilnice.

Buana, deși era stăpânul tuturor locuitorilor de pe teritoriul său, muncea alături de agricultorii, vânătorii și meseriașii lui. Așa l-a învățat și pe WAHYU, să fie harnic, priceput la toate muncile și vigilent când era nevoie să își răsplătească supușii pentru munca lor. De la tatăl său, WAHYU a învățat să își respecte supușii, să îi recompenseze după merit, să nu considere pe nimeni inferior lui.

După ce bătrânul Buana a trecut la cele veșnice, WAHYU a eliberat toți sclavii acestuia. Care a vrut să plece, i s-a dat voie, iar care a rămas, a fost răsplătit pentru munca lui. WAHYU a învățat de la părinți dialectul indonezian al strămoșilor lui, dar și dialectul local, vorbit de oamenii simpli.

S-a căsătorit la 22 de ani cu Batari, o fată de 16 ani, fiica unor oameni simpli de pe moșie. Amir, tatăl ei, era un foarte priceput fierar și luptător. Mama fetei, harnica Utari, făcea toate treburile din gospodărie.

Batari l-a născut pe Slamet la 18 ani. După 3 ani, a sosit și fiul cel mic, numit Eka. La 19 ani, Eka a fost ucis de hoți, în timp ce se plimba pe o cărare de munte. Slamet a moștenit întreaga avere a părinților. S-a căsătorit la 25 de ani cu Intan, o fetiță de 15 ani. Au avut șase copii, două fete și patru băieți.

Înțeleptul WAHYU a murit la 64 de ani, din cauza unei boli de piele provocate de insecte.

Referitor la personalitatea lui WAHYU, mai am câte ceva de menționat:
- era modest din fire, se purta prietenos cu toată lumea, ura violența;

- a iubit multe femei, având grijă ca soția lui să nu îi cunoască aventurile amoroase;
- îi plăceau călătoriile pe apă Mekongului, pentru agrement și comerț;
- se temea de zeii naturii, mai ales de zeul ploii, al focului, al cutremurelor și de cei ai animalelor sălbatice;
- și-a iubit enorm familia;
- a suferit cumplit după moartea fiului cel mic și s-a bucurat la nunta lui Slamet;
- nașterea fiecărui nepot a fost pentru el un prilej de bucurie și mândrie.

12 iunie 2019

Episodul 18 – Dagny

Episodul spiritual nr.18 o are ca eroină pe scandinavă DAGNY. Viața ei s-a desfășurat în perioada anilor 174-138 (secolul 2 î.Hr.). Ea s-a născut într-un sat cu populație germanică aflat în sud-estul peninsulei Scandinave. Astăzi, zona respectivă se afla pe teritoriul Suediei.

Egil, tatăl lui DAGNY, era căpetenia satului, fiind cel mai bogat și influent membru al comunității. Moștenind o avere considerabilă de la părinții lui, tânărul Egil nu s-a mulțumit cu ea. S-a străduit să acapareze turme de vite și terenuri de la gospodarii liberi ajunși în pragul sărăciei. Astfel, datorită bogăției, a ajuns să facă parte din clasa aristocrației sătești, având nevoie de o armată personală care să îl apere de hoți și de răzbunarea locuitorilor săraci.

Căsătorit cu Kelda, cea mai frumoasă fată din sat, trufașul Egil a avut împreună cu ea cinci copii, două fete și trei băieți. Au decedat în primii ani de viață o fetiță și doi băieți, bolnavi de plămâni, din cauza climei umede și reci. Supraviețuitorii, DAGNY și fratele mai tânăr cu 6 ani, Hakon, au crescut mari. Băiatul a ajuns un luptător curajos în armata care îi proteja tatăl. S-a căsătorit la 23 de ani cu Vigdi, o fetiță de 16 ani. Au avut împreună patru băieți și o fată.

DAGNY, ca toate fetele din sat, a devenit o foarte bună gospodină. Mama ei a învățat-o să toarcă, să țeasă pânză de in și stofă din lână, să modeleze oale de lut, să facă haine de in și stofă, chiar pantaloni pentru tatăl și fratele ei. Moda purtării pantalonilor scandinavi fusese luată de la călăreții nomazi din ținuturile dinspre estul Mării Baltice.

La 17 ani, DAGNY a fost luată în căsătorie de luptătorul Hroarr, un tânăr de 21 de ani, bun gospodar, intrat în armata lui Egil cu un an în urmă. Hroarr era un excelent meșteșugar, priceput la confecționarea pumnalelor, a uneltelor de silex, a armelor și topoarelor din aramă. Pe spadele și scuturile ieșite din atelierul lui se puteau vedea încrustații făcute cu migală. Bronzul necesar lucrărilor lui îl cumpăra în stare brută, la schimb cu mari cantități de chihlimbar, de la negustori sosiți dinspre insulele Britanice și din Europa, pe calea Dunării și a fluviului Elba.

Hroarr învățase să lucreze în atelierul lui Sveinn, tatăl său, după ce împlinise 7 ani. Mama lui, Hjordis, era o foarte harnică gospodină.

DAGNY a născut primul copil la 20 de ani. Băiatul a fost numit Brokk. Cel de-al doilea fiu, Skari, a sosit la 4 ani după Brokk.

Ajuns negustor pe Marea Baltică, Brokk s-a căsătorit la 26 de ani cu o fată din satul lui, numită Pyri, mai tânără cu 10 ani decât el. Au avut împreună un băiat și două fete.

Skari, fiul cel mic, a preferat să învețe meșteșugul confecționării armelor de la tatăl său și să facă parte din armata personală a acestuia. Căsătorit la 25 de ani cu Ketilr, o fată de 17 ani, a avut împreună cu ea o fiică și un băiat.

La 40 de ani, Hroarr a rămas văduv. După ce pierduse câteva sarcini, DAGNY rămăsese din nou însărcinată la aproape 36 de ani. A născut o fetiță după ce a împlinit 36 de ani, dar mai multe zile nu a avut. A decedat la câteva ore după naștere, din cauza unei infecții puternice. Fetița a supraviețuit și a primit numele de Grid.

Rămas fără DAGNY, cu trei copii în casă, Hroarr și-a găsit o fată cumsecade care l-a vrut de bărbat. Auda, nouă soție, avea 16 ani, la fel ca băiatul cel mare, Brokk. Skari, fiul cel mic, avea doar 12 ani. Auda a născut două fetițe și un băiat.

18 august 2019

Episodul 19 – Olujimi

Episodul spiritual nr.19 îl are ca erou pe OLUJIMI, a cărui viață s-a desfășurat între anii 298-254 (secolul 3 î.Hr.). S-a născut într-o mică localitate de pe țărmul Mării Mediterane, ajunsă după mulți ani importantul port algerian Oran (Ouahran).

Părinții lui OLUJIMI erau oameni simpli, de origine berberă. Barur, tatăl, avea meseria de armurier și argintar. Nevasta lui Barur, doamna Massana, dăduse viață la trei copii. Fiul cel mare, Ugahi, avea cu un an mai mult decât OLUJIMI. Unica fată, Metira, era cu 4 ani mai mică decât OLUJIMI.

Răpită la 13 ani de un grup de marinari, Metira a fost dusă pe mare în Cartagina și vândută ca sclavă. La scurtă vreme după dispariția Metirei, cei doi frați cu pornit pe mare cu un vas berber, îndreptându-se spre primul port cartaginez. OLUJIMI avea 17 ani, iar Ugahi, 18 ani. Au trudit ca marinari multă vreme, dar despre sora lor nu au aflat nimic.

La 27 de ani, OLUJIMI s-a stabilit în localitatea portuară numită astăzi Skikda, situată în nord-estul Algeriei. La acea vreme, regiunea respectivă se numea Numidia, la fel ca statul antic ce o cuprindea între hotarele lui. Regatul Numidiei se află între Mauritania (la vest) și Cartagina (la est) și se întindea pe teritoriul actual al Algeriei răsăritene și al Tunisiei apusene. Țara era locuită de triburi berbere nomade și seminomade, aflându-se în sfera de influență politică și culturală a statului cartaginez. Triburile nomade berbere furnizau armatei cartagineze o cavalerie de temut.

În Skikda, OLUJIMI a făcut nunta cu frumoasa domnișoară Assa, o fată de 17 ani, fiica fierarului Ziri și a doamnei Lumsi. Assa l-a născut la 20 de ani pe Yemsal, iar la 24 de ani i-a dat viața micuței Chama.

Yemsal a ajuns militar cartaginez. S-a căsătorit la 28 de ani cu Essya, o fată de 16 ani, care i-a dăruit o fată și trei băieți.

Chama s-a măritat la 15 ani cu marinarul Sifal, un bărbat de 25 de ani. Au avut doi copii, o fată și un băiat.

Ugahi, fratele lui OLUJIMI, a revenit în Oran, lângă părinți. S-a căsătorit la 29 de ani cu Keslala, o fetiță de 15 ani. Au avut doi băieți și două fete.

După căsătoria cu Assa, OLUJIMI a renunțat la navigație pentru a lucra în atelierul de fierărie al socrului său, Ziri. Amândoi confecționau săbii și pumnale, scuturi și coifuri din argint, dar se pricepeau și la potcovirea cailor.

La 44 de ani, OLUJIMI era un meseriaș și negustor prosper. Obişnuia să se laude cu sporul muncii lui. Într-o seară din vara anului 254, aflându-se singur

în atelierul său, a fost înjunghiat de un hoț care îi ceruse mulți bani de aur și argint. Pentru refuzul său categoric, OLUJIMI a plătit cu viața.

- OLUJIMI avea un curaj deosebit, o fire luptătoare și foarte mult orgoliu.

- Era generos, dădea cu plăcere de pomană la săraci, dar nu suporta să i se fure ceva. În viziunea lui, hoția era o ocupație nedemnă pentru bărbați.

- obișnuia să se laude cu averea lui, crezând că astfel îi va îndemna și pe alții să muncească mult pentru a ajunge bogați. Din păcate, averea lui i-a adus mulți dușmani.

- OLUJIMI simțea că argintul era un metal binefăcător pentru el și familia lui. Avea în casele lui numeroase obiecte din argint, majoritatea făcute chiar de el. Assa, nevasta lui, purta zilnic bijuterii din argint.

- După ce renunțase la marinărie, OLUJIMI nu mai voia să folosească pumnalul încovoiat al berberilor, cu care ucisese pirați, hoți, dezertori. Îi ruga pe alții să îi taie animalele necesare hranei.

- Pe Assa a iubit-o și a respectat-o, constituind un bun exemplu pentru fiul său. Nu a dorit să își facă un harem, așa cum obișnuiau bărbații bogați.

7 septembrie 2019

Episodul 20 – Ueman

Episodul spiritual nr.20 îl are ca erou pe amerindianul UEMAN. Viața lui s-a desfășurat între anii 381-344 (secolul 4 î.Hr.). S-a născut într-un trib de indieni caribi (caraibi), format din câteva familii ascunse în zona de junglă cuprinsă între lacul Nicaragua și Cordiliera Chontalena (denumirile sunt actuale). Acest teritoriu aparține astăzi țării numite Nicaragua.

Întreaga comunitate a satului locuia într-o singură casă mare, de formă dreptunghiulară, acoperită cu frunze și ramuri de palmier. Pereții erau construiți din trunchiuri de copaci împlețiți cu ramuri. Aceasta împletitură era acoperită cu rogojini unse cu lut. Fiecare familie avea vatra ei.

Cutek, tatăl lui UEMAN, era agricultor, vânător și pescar, ca toți bărbații din sat. Nevasta lui Cutek, harnica Tani, născuse trei băieți. Fiul cel mare, Tequi, avea cu 2 ani mai mult decât UEMAN. Băiatul a decedat la vârsta de 2 ani, din cauza unei infecții grave la piciorul drept.

Fiul cel mic, numit Ata, avea cu 4 ani mai puțin decât UEMAN. Ajuns și el bun gospodar, s-a căsătorit la 20 de ani cu o fetiță numită Qua, ea având doar 15 ani. Au avut trei copii, două fete și un băiat.

UEMAN avea 22 de ani, când șeful de trib, unchiul Rimau, fratele lui Cutek, a fost ucis din greșală cu o săgeată otrăvită în timp ce se afla în adâncul pădurii, la vânătoare. Obștea satului a considerat că UEMAN îndeplinea toate condițiile pentru a i se încredința importanta funcție.

Încă nu împlinise 23 de ani, când a fost instalat ca șef de trib, i s-a spus ce îndatoriri avea și i s-a interzis să se căsătorească și să aibă copii. Încă din ziua următoare numirii sale, UEMAN și-a luat în primire obligațiile ca șef de trib. A supravegheat lucrările agricole, pescuitul în apa lacului, vânătoarea, defrișarea unor zone din junglă pentru a se lărgi terenul agricol folosit în comun de săteni, a participat la acțiunile de vânătoare.

Sătenii cultivau manioca, porumb, batate, legume, tutun, bumbac. Produsele obținute din vânătoare și pescuit erau împărțite între toți membrii comunității.

Foarte importantă era supravegherea bărbaților cărora le nășteau femeile. Timp de câteva zile înainte și după naștere, bărbatul stătea culcat și imita durerile nașterii, apoi se prefăcea că este lehoză, ca nevasta lui.

În vara anului 344 î.Hr., un mare cutremur s-a abătut asupra zonei unde se afla satul lui UEMAN. Toate colibebe au fost distruse de apa lacului care s-a

revărsat peste sat, iar majoritatea localnicilor au murit înecați. Nici UEMAN și nici rudele lui nu au scăpat cu viață.

- De mic, UEMAN s-a priceput să facă ordine prin sat, certând bărbații care stăteau degeaba, la vorbă și la băutură;

- Ca șef de trib, a avut multă autoritate asupra tuturor membrilor comunității;

- Cunoștea toate formele de activitate ale bărbaților din tribul său;

- Fără a presimți moartea căpeteniei Rimau, a știut, totuși, că nu va trebui să se grăbească în privința căsătoriei;

- Prin câteva vise de coșmar, i s-a prevestit moartea și distrugerea satului.

6 octombrie 2019

Episodul 21 – Cloelia

Episodul spiritual nr.21 o are ca eroină pe romana CLOELIA. Ea s-a născut în Roma antică și a trăit între anii 564-488 (secolele 6-5, mileniul 1 î.Hr.).

Orașul Roma, la început, o obscură cetate etruscă, a devenit, în secolul 3 î.Hr., stăpânul întregii peninsule italice și apoi, hegemonul bazinului Mării Mediterane, punând bazele celui mai vast și durabil imperiu al lumii antice.

În decursul secolului 5 î.Hr., a izbucnit conflictul dintre patricieni și plebei. Treptat, plebeii au înființat instituții paralele cu cele ale patricienilor, formându-și Statul plebeu.

Părinții CLOELIEI erau patricianul bogat Caelius, proprietarul a zece corăbii, și soția lui, doamna Septima. CLOELIA avea o soră mai tânără cu 6 ani, Liviana. Cele două surori au fost educate acasă cu trei profesori bătrâni.

La 16 ani, Liviana s-a căsătorit cu comandantul de corabie Gaius, un bărbat de 25 de ani. Au avut împreună doi băieți: Vitus și Rufus.

La 15 ani, CLOELIA a fugit de acasă cu plebeul Junius, un tânăr de 21 de ani, de meserie tâmplar-potcovar. El locuia împreună cu părinții lui, Aulus și Varinia, pe moșia patricianului Drusus din Roma. Întreaga familie, formată din părinți și cei doi fii, Junius și Florus, muncea pentru stăpânul Drusus. Aulus era agricultor, fierar și tâmplar. Varinia lucra ca servitoare în casa stăpânului. Băieții, Junius și Florus, apropiați ca vârstă, cunoșteau meseriile tatălui lor, dar activau ca luptători în corpul de pază al casei și stăpânului.

Junius și CLOELIA se cunoșteau din copilărie. Drusus și Caelius fiind buni prieteni, familiile lor se vizitau de câteva ori pe an. Copiii erau lăsați liberi să se joace prin sat. Localitatea se afla la est de Roma.

La 15 ani, CLOELIA și Junius, la 21 de ani, au decis să se căsătorească. În mod oficial, căsătoria era imposibilă, deoarece făceau parte din clase sociale diferite: el era un plebeu sărac, iar ea, o patriciană bogată. CLOELIA s-a ascuns în casa părinților lui Junius și a respins toate chemările tatălui ei de a reveni lângă părinți. Caelius a dezmoștenit-o, a renegat-o și a decăzut-o din rangul de patriciană.

Viața de familie cu Junius a început frumos, fericirea lor nefiind umbrită de nimeni din sat, nici măcar de stăpânul Drusus. La 19 ani, CLOELIA a născut-o pe fiica lor, Laelia, unicul copil.

Fetița avea doar 3 anișori, când a rămas orfană de tată. Un ucigaș din Roma, plătit de Caelius, tatăl CLOELIEI, l-a înjunghiat mortal pe Junius. Sărmanul bărbat, abia împlinise 28 de ani. CLOELIA a rămas văduvă la doar 22

de ani. A continuat să locuiască în casa lui Junius, unde și-a crescut fetița, cu ajutorul socrilor ei.

Laelia s-a căsătorit la 17 ani cu agricultorul-negustor Tatius, un bărbat de 23 de ani. Au avut doi copii: băiatul lor se numea Avitus, iar fata, Cassia.

CLOELIA și-a respectat condiția de văduvă până la sfârșitul vieții, neacceptând ofertele de căsătorie sosite din partea unor bărbați. S-a stins din viață la 76 de ani, în iarna anului 488 î.Hr., grav bolnavă de inimă.

Despre personalitatea ei, mai pot spune:

- Deși a fost renegată și dezmoștenita de părinți, CLOELIA nu s-a speriat, dimpotrivă, și-a sporit curajul de a-și vedea mai departe de viața ei;

- Fiind decăzută din casta patricienilor, și-a pierdut toate prietenele din Roma. Sora ei, Liviana, a înțeles-o bine și a continuat să o viziteze la țară;

- CLOELIA și-a făcut prietene printre femeile simple de la țară, pe care nu le considera mai puțin inteligente decât cele bogate din Roma;

- CLOELIA a îndrăgit viața modestă de la țară;

- Și-a iubit enorm soțul și nu a reușit să găsească un bărbat mai bun decât Junius;

- Detesta luptele pentru putere din Roma, care făceau victime omenești.

4 noiembrie 2019

Episodul 22 – Kaver

Episodul spiritual nr.22 îl are ca erou pe mesopotamianul KAVER. El a trăit în perioada anilor 681-638 (secolul 7, mileniul 1 î.Hr.).

La acea vreme, în țara lui KAVER, în Mesopotamia se afla Regatul Asirienilor. În anul nașterii lui KAVER, la conducerea Regatului Asirian Nou se afla regele Asharhaddon (Ashur-ahhe-iddina), în timpul căruia statul asirian a cunoscut o maximă expansiune teritorială. Urmașul său la tron a fost vestitul rege Asurbanipal (669-626 î.Hr.).

Asirienii erau o populație antică din Asia vestică. I-au dat țării lor numele de Asiria. Erau un amestec de semiți proveniți din sud (Babilon și Akkad) cu triburi nesemite din vest și kurzi caucazieni. Civilizația lor, dependentă cultural de sumerieni, s-a format la nord de Babilon, pe podișurile de pe cursul Tigrului, acolo unde se află actuala regiune Mosul din Irak. În perioada de expansiune maximă, stăpânirea asirienilor s-a extins de-a lungul întregii Mesopotamii.

Meșteșugarul Rosan locuia împreună cu familia lui într-un sat aflat spre nord de actualul oraș Mosul. Parvi, nevasta lui Rosan, născuse doi băieți. KAVER era cu 6 ani mai mare decât fratele lui, Shere. Ajuns un bun meșteșugar, Shere s-a căsătorit la 19 ani cu Khor, o fată de 16 ani. Au avut împreună un singur copil, pe fiica lor, Nasri.

Niciun membru al familiei lui Rosan nu a avut știință de carte, dar erau cu toții foarte buni meșteșugari. Parvi știa să țesească pânză de in, cânepă, chiar și stofă din lână.

Rosan și-a învățat băieții să prelucreze pieile, să confecționeze încălțăminte, harnașamente, coifuri, tolbe. Din fier și cupru făceau arme și unelte. Meșteșugul olăritului era și el foarte important. Erau preocupați și de agricultură, mai ales de cultivarea cerealelor și prepararea uleiurilor, pe care le puteau da la schimb în alte zone pentru alte mărfuri.

La 15 ani, KAVER a plecat cu o caravană de asini alături de tatăl său spre vestul Persiei. S-au întors după un an cu mărfuri necesare locuitorilor din zona lor, printre care și sclavi. KAVER a făcut un drum foarte lung până la fluviul Indus, după ce a împlinit 26 de ani.

La 19 ani și-a luat prima nevastă, pe micuța Elah, în vârstă de 15 ani. Văzând că Elah nu putea să-i dăruiască nici măcar un copil, la 24 de ani și-a luat încă o nevastă. Fata se numea Narge, avea 16 ani și a reușit să nască un băiețel, pe micuțul Riza.

KAVER a împlinit vârsta de 43 de ani în timp ce se afla în nordul Anatoliei, într-un sat de pescari situat pe țărmul Mării Negre. Tocmai revenise de la gurile Dunării, unde făcuse schimb de mărfuri profitabile. Ghinionul l-a îndemnat să fure o fată din sat de care se îndrăgostise nebunește. Rudele fetei l-au prins pe drum, departe de sat, în timp ce se îndrepta spre țara lui. L-au ucis, tăindu-l cu pumnalele cumpărate de la el, și-au luat fata înapoi și au fugit de la locul crimei.

Riza, fiul lui KAVER, s-a descurcat și fără tatăl lui. Meșteșugar și negustor abil, s-a căsătorit cu Yasme, o fată de 17 ani, care i-a dăruit trei băieți.

Despre KAVER, mai pot să spun că avea o fire tenace, era un om neînfricat, cunoștea mai multe meserii. Dornic mereu de a porni la drum, a obținut câștiguri mari în timpul călătoriilor făcute. Spre ghinionul său, avea patima femeilor frumoase, obicei care i-a adus multe neazuri, chiar și moartea.

2 decembrie 2019

Episodul 23 – Chikao

Episodul spiritual nr.23 îl are ca erou pe japonezul CHIKAO. Viața lui s-a desfășurat în perioada anilor 785-720 (mileniul 1, secolul 8 î.Hr.). CHIKAO s-a născut într-un sat din sudul insulei Hokkaido. Părinții lui, Ikku (tatăl) și Kiyo (mama), aparțineau populației aino (ainu).

Aino reprezenta o populație de origine cauzaciană, deosebindu-se de japonezii care locuiau pe celelalte insule ale arhipelagului prin înfățișare, limbă și civilizație. Ocupațiile principale erau agricultura, vânătoarea, pescuitul, olăritul. Gospodarii satului în care se născuse CHIKAO aveau o metodă de ardere a lutului modelat pentru oale. Acestea erau folosite la prepararea hranei, la păstrarea alimentelor și a apei, dar și cu scopuri funerare. Motivele decorative de pe oalele din lut imitau oasele de pește și capetele unor animale.

Sătenii împloteau coșuri din răchită și purtau haine confecționate din coajă de dud. Se hrăneau cu pește, scoici, castane, ghinde și carnea unor animale sălbatice. Știau să facă și statuete din lut, necesare în ritualurile de vindecare și la nașteri. Localnicii purtau podoabe făcute din oase și scoici, își pileau dinții sau îi extrăgeau.

Ikku, tatăl lui CHIKAO, a avut doi băieți născuți de nevasta lui, Kiyo. Înainte de nașterea lui CHIKAO, le murise un băiețel, din cauza frigului iernii, copilașul având mai puțin de un an.

CHIKAO avea 9 ani, când un cutremur puternic a zguduit insula, ucigând o parte dintre locuitori. Au murit și părinții lui CHIKAO. În panica lui, băiatul s-a alăturat unor oameni care fugeau spre est, crezând că munții Hidaka îi vor proteja de furia zeilor. S-au adăpostit într-o peșteră, unde bătrânul înțelept Yuko se ruga necontenit pentru îmbunarea zeilor pământului.

CHIKAO fiind un biet copil orfan, a fost luat în grija lui de bătrânul Yuko. Timp de 3 ani, cât a stat în peșteră, a fost ucenicul bătrânului înțelept. A învățat să omagieze spiritele, zeitățile supranaturale, înzestrate cu o aură de mister, capabile să iradieze spre oameni forța de stăpânire a destinului, de supunere a muritorilor față de puterea lor, ca o fatalitate benefică. CHIKAO a înțeles că Soarele, apa, muntele, pomii erau sălașuri ale spiritelor naturii. Ființa omenească se transformă în spirit numai după moarte. Stratificarea spiritelor se făcea și după locul unde se aflau: în cer, sub pământ, iar cea mai mare parte dintre ele viețuiau pe pământ. Peștera unde ajunsese CHIKAO era un prețios adăpost al unor oameni care puteau să comunice cu spiritele.

După ce băiatul a împlinit 12 ani, bătrânul Yuko și-a trimis ucenicul înapoi în satul de unde plecase în urmă cu 3 ani. CHIKAO l-a ascultat și a făcut cale-ntoarsă, revenind în satul ce fusese distrus de cutremur. Dintre vechii locuitori, se întorseseră puțini. Oamenii încercaseră să își refacă viața. La fel ca ei, CHIKAO și-a construit o colibă modestă, în care a trăit singur până la moarte. S-a rugat zi și noapte pentru îmbunarea zeilor, atrăgând protecția lor asupra localnicilor. Recunoscându-l drept un mare înțelept, sătenii i-au oferit hrană și îmbrăcăminte, dar nicio femeie, deoarece CHIKAO era abstinent.

La 65 de ani, în cumplita iarnă a anului 720 î.Hr., bătrânul înțelept a murit, din cauza frigului, a reumatismului și a bolii de plămâni.

6 ianuarie 2020

Episodul 24 – Aleka

Episodul spiritual nr.24 o are ca eroină pe grecoaica ALEKA. Viața ei s-a desfășurat între anii 924-883 (mileniul 1, secolele 10-9 î.Hr.). S-a născut într-un sat ce aparținea teritoriului stăpânit de războinicul Omiros. Reședința principală a acestuia se afla în localitatea Olympia, în vestul peninsulei Pelopones, în regiunea Arkadia.

Perioada istorică în care a trăit ALEKA se numește „epoca obscură”, fiind cuprinsă între secolele 12-8 î.Hr.. A fost o epocă de regres, de ruină și dezordine, o epocă înapoiată din punctul de vedere al civilizației și culturii. Încă nu există un „stat” constituit. Regele din Pelopones era supremul șef militar, supremul sacerdot, legiuitor și judecător. El își deținea suveranitatea exclusiv pe baza puterii sale efective, a bogăției, a marilor sale proprietăți.

Exista și o pătură a aristocrației militare, formată din marii proprietari care acaparaseră pământurile cele mai bune. Aceștia erau abuzivi și avizi de putere. Restul populației cuprindea sclavii, țăranii liberi care lucrau pământurile regelui și ale aristocraților, meșteșugarii, ghicitorii, medicii, comercianții. Întregul comerț se afla în mâinile căpeteniilor triburilor sau ale negustorilor străini, în special fenicieni.

Zinon, tatăl eroinei noastre, ALEKA, era un agricultor liber care muncea pe un teren al războinicului Omiros. Fetița avea 2 ani, când tatăl i-a fost ucis de doi hoți care voiau să fure legume. Văduva Tasia, rămasă cu fetița ei, a muncit la grădină pentru a avea din ce să trăiască.

La 8 ani, ALEKA a fost răpită de lângă mama ei și luată în sclavie la porunca lui Omiros. Reședința principală a acestuia se afla în Olympia, localitate ce se apropia de calitatea unui oraș. Omiros, bărbat în vârstă de 38 de ani, era căsătorit cu doamna Eftykia, care avea doar 23 de ani. Aveau un băiețel de 3 ani.

ALEKA a fost sclava personală a doamnei Eftykia până la 17 ani, când stăpâna s-a săturat de ea și i-a dat-o de nevastă îngrijitorului de cai Agapios, un sclav în vârstă de 22 de ani.

ALEKA l-a născut pe Iraklis la 20 de ani și pe Thanos la 23 de ani. Agapios, care avea grijă de caii stăpânului pe vreme de pace, dar și în războaie, și-a învățat băieții să lupte de mici, dorind să ajungă buni războinici în slujba stăpânului.

În anul 883 î.Hr., un grup de aventurieri sosiți pe mare au înaintat până la hotarul domeniului stăpânit de bătrânul Omiros și de fiul său. Lupta a fost

cumplită, soldată cu morți în ambele tabere. Agapios și băieții lui au fost uciși. La 41 de ani, ALEKA a rămas fără soțul ei, care tocmai împlinise 46 de ani. Iraklis a murit la 21 de ani, iar Thanos, la 18 ani. Încă nu apucaseră să se căsătorească. ALEKA a decedat în urma unei crize cardiace, la scurtă vreme după ce și-a îngropat soțul și copiii.

31 ianuarie 2020

Episodul 25 – Anat

Episodul spiritual nr.25 o are ca eroină pe egipteanca ANAT. Ea s-a născut în orașul Theba, capitala religioasă în Egiptul faraonic. Perioada vieții lui ANAT a fost cuprinsă între anii 1086-1061 (secolul 11, mileniul 2 î.Hr.). Ea s-a născut în vremea Regatului Târziu, condus de faraonul Dinastiei 21 (Tanita), numit Smendes.

Tatăl lui ANAT, preotul Yakub, conviețuia cu superba Kaure. Singurul lor copil era frumoasa ANAT.

Organizarea statului se baza pe o birocrație complexă. Imediat după faraon, urma vizirul, un fel de prim-ministru, după care veneau guvernatorii provinciilor. Trei clase sociale se diferențiau de restul populației: preoții, scribii și militarii.

Preoții, destinați acestei cariere după o perioadă lungă de ucenicie, se ocupau și de cultivarea pământurilor aflate în proprietatea faraonului. Multitudinii de culte dedicate unor divinități protectoare, de cele mai multe ori zoomorfe (trup de om și cap de oaie, de vacă, de câine, de șoim), i s-a adăugat cultul solar, în care zeul-Soare se numea Atum-Ra, Ptah sau Thoth. Zeul Amon era adorat ca învingător al haosului originar și creator al lumii. Alte divinități majore erau Osiris (zeul Nilului, al vegetației și stăpân al morții) și zeițele Cerului (Isis, Hathor și Nut). Seth, zeul răului, era fratele și adversarul lui Osiris.

Importanța acestor divinități favoriza practicile magice și divinatorii, sporind influența vrăjitorilor și a preoților. Aceștia erau considerați ca fiind capabili să intre în contact cu ele. La fel de importante erau și credințele despre supraviețuirea după moarte și despre un tribunal al morților, care orânduia metempsihoza. Prin metempsihoză, egiptenii înțelegeau reîncarnarea sufletului în trupuri de oameni și de animale. De aici rezultă grija deosebită pe care o acordau egiptenii riturilor funebre, de la ofrandele pentru morți până la mumificare, pentru conservarea trupurilor, și până la arhitectura mormintelor.

ANAT, fiica preotului Yakub, a fost încă din perioada copilăriei o ființă deosebită, parcă sosită din lumea zeilor. Inteligența și memoria ei le depășeau în mod vizibil pe cele ale tatălui. Preotul Yakub s-a străduit să i le dezvolte, transmițându-i vaste cunoștințe despre lumea omenească și cea a zeilor. Treptat, după vârsta de 10 ani, rugăciunile lui ANAT îndreptate către divinitățile protectoare s-au transformat în conversații sumare, dar extrem de complexe, venind în ajutorul activității vaste și complicate a preotului Yakub.

După ce împlinise 15 ani, ANAT a fost admisă ca ființă de legătură între zei și pământeni la practicile și ceremoniile de mumificare ale unor oameni și animale.

Aflându-se, mental, mult deasupra femeilor din jurul ei, ANAT a dorit să rămână fecioară. Tânărul Sekhem, cel mai important sfetnic al tatălui ei, o iubea în tăcere de cum o văzuse prima oară, când fata avea 11 ani. Îndrăgostitul împlinise 29 de ani și nu se putea căsători, din cauza iubirii disperate pentru fiica preotului. Într-un moment de rătăcire a minții și a inimii, i-a mărturisit iubirea lui, cerându-i fetei să renunțe la jurământul de castitate. Refuzat cu mult dispreț, Sekhem a înjunghiat-o cu un cuțit de argint.

Trecută în veșnicie la doar 25 de ani, curajoasa ANAT a fost înhumată departe de Theba, într-un loc pustiu, fără să fi fost mumificată. Presimțindu-și moartea timpurie, ANAT își rugase tatăl să nu o transforme în mumie, fiindcă sufletul ei urma să plece în lumea zeilor, iar trupul fără viață nu mai avea nicio importanță.

16 februarie 2020

Episodul 26 – Arnuvas

Episodul spiritual nr.26 îl are ca erou pe sirianul ARNUVAS. Viața lui s-a desfășurat între anii 1199-1143 (secolul 12, mileniul 2 î.Hr.). El s-a născut în străvechea localitate Alep, într-o casă ce aparținea de palatul principelui hitit Hattusi.

Tatăl lui ARNUVAS, luptătorul Terul, era unul dintre paznicii palatului. Lararna, mama lui ARNUVAS, lucra la palat ca servitoare și ghicitoare. În preajma anului 1200 î.Hr., Regatul Alep fusese cucerit de Regatul Hitit și împărțit în mici principate hitite. Unul dintre principii hitiți, Hattusi, își avea reședința chiar în Alep.

ARNUVAS era singurul copil al soților Terul și Lararna. Tatăl lui l-a instruit de mic în tainele meseriei de luptător și i-a jurat stăpânului Hattusi că fiul său îi va fi un supus credincios până la moarte.

De la 16 ani, ARNUVAS a activat ca luptător în slujba principelui Hattusi, până la moartea acestuia, survenită când tânărul paznic avea 25 de ani. Războinicul Antilis, fiul defunctului Hattusi, a moștenit întregul principat, cu supuși cu tot. ARNUVAS a trecut astfel în slujba noului stăpân.

Încă de la 23 de ani, când mama lui, ghicitoarea Lararna, murise pe neașteptate, tânărul ARNUVAS era folosit de stăpân și nevasta acestuia mai mult ca ghicitor decât ca paznic. Spre norocul sau ghinionul lui, ARNUVAS moștenise harul ghicitului de la mama lui și se preocupase cu pasiune de învățarea metodelor divinatorii ale acesteia. Nu avusese timp să se însoare, dar concepuse o fetiță, numită Urhila, împreună cu sclava Nuwa. Nici mai târziu nu s-a căsătorit.

Religia hitită avea un caracter superstițios. Hitiții apreciau arta prezicerii și credeau în visele prevestitoare. Copiii-monștri, eclipsele de Soare și de Lună, așezarea neobișnuită a viscerelor și vreo malformație a ficatului animalelor prevesteau evenimente îngrozitoare, hitiții crezând că lumea era plină cu demoni și genii rele.

Interpretarea prevestirilor era o știință complicată. Zeii hitiților răspundeau doar prin Da sau Nu. Ghicitorii aveau un întreg sistem de întrebări după care să recunoască mânia zeilor pentru câte o nelegiuire, voința lor privitoare la o schimbare, intențiile lor de viitor. Pentru a fi absolut siguri, ghicitorii foloseau și alte metode: urmăreau zborul păsărilor, cercetau ficatul oamenilor sau animalelor care muriseră. Mai obișnuiau să consulte și popularul oracol KIN, cu ajutorul unei table de joc. Prin aceste practici complicate, se

investiga voința divină. În cazul unor acțiuni războinice, când trebuia să acționeze rapid, principele hitit le interzicea comandanților lui de oști și aliaților săi să consulte în prealabil zborul păsărilor.

Practicile divinatorii hitite, cu întrebările lor chibzuite și felul categoric de a le sugera zeilor când și cum să răspundă, erau foarte des folosite. În nestăvilita lor dorință de a fi absolut siguri, hitiții au născocit și un oracol pentru „lucrul cel mai rău”. Acesta reprezenta un fel de concretizare a eventualității.

Ghicitorul ARNUVAS ajunsese la frumoasa vârstă de 56 de ani, când i s-a întâmplat și lui „lucrul cel mai rău”. Îi ghicise principelui Antilis victoria într-o luptă cu o hoardă de mercenari frigieni ce urma să se desfășoare la hotarul sudic al domeniului său. După o perioadă scurtă de timp, Antilis a revenit în Alep rănit și cu armata aproape decimată. Furios, a poruncit ca ghicitorului ARNUVAS să i se pună ștreangul de gât. În zadar supușii apropiați i-au luat apărarea nefericitului, fiindcă lupta nu fusese pierdută, dar principele muribund nu a avut îndurare. A trecut la cele veșnice a doua zi după spânzurarea lui ARNUVAS.

10 martie 2020

Episodul 27 – Ahava

Eroina episodului spiritual nr.27 este palestinianca AHAVA. Viața ei s-a desfășurat între anii 1316-1274 (secolele 14-13, mileniul 2 î.Hr), pe teritoriul Palestinei Antice.

La acea vreme, Palestina se întindea din Liban până la deșertul Sinai și de la Marea Mediterană până la deșertul sirian. Palestina, numită în Biblie Canaan, a fost locuită în mileniiile 3-2 de triburi vest-semitice (canaaneeni), organizate sub forma unor orașe-state. În perioada secolelor 15-13 î.Hr., în Țara lui Canaan a existat o dominație egipteană. Limba vorbită de canaaneeni făcea parte din grupul nordic al limbilor semite occidentale (ebraică, feniciano-punică, moabitică).

AHAVA s-a născut în casa părinților ei, aflată pe moșia negustorului Ebenzer. Acesta era furnizorul de mărfuri aduse cu caravana la reședința regelui Amikan, clădire situată în apropierea actualului oraș palestinian Nabulus (Nablus). Părinții AHAVEI făceau parte dintre sclavii lui Ebenzer. Zared, tatăl fetei, îngrijea cămilele care erau folosite la transporturi cu caravana.

Soția lui Zared, frumoasa Caleb, muncea ca bucătăreasă la palatul lui Ebenzer. Era mama a două fete. Cea mare, Jamee, avea cu 5 ani mai mult decât sora ei, AHAVA. Cumpărată la 12 ani de către Sakeri, un bărbat de 26 de ani, paznic la palatul stăpânului Ebenzer, Jamee a devenit mama a doi băieți: Avi și Jael.

La 10 ani, AHAVA a ajuns bucătăreasă la palat alături de mama ei. Avea 13 ani, când a fost luată de nevastă de către Habib, un tânăr de 24 de ani, vistiernicul stăpânului Ebenzer. Părinții lui Habib erau agricultori, oameni liberi, care munceau pentru Ebenzer. Avichai, tatăl, era căsătorit cu harnica Zimra, care îi dăruise trei băieți: Habib, Efrat și Ranon.

AHAVA a dat viață la două fetițe. Pe Hali a născut-o la 17 ani, iar pe Zisel, la 20 de ani.

Hali a fost luată la 10 ani pentru haremul lui Amasa, unul dintre nepoții lui Ebenzer. Fata a decedat la 16 ani, chinându-se să nască un copil mort.

Zisel a fost luată de nevastă la 15 ani de către Yagil, unul dintre angajații stăpânului. El avea cu 8 ani mai mult decât Zisel. Au avut doi băieți: Ravid și Zebul.

Copiii erau încă mici, când au rămas orfani de mamă. Yagil, bărbat extem de gelos și violent, și-a înjunghiat mortal soția, având impresia că unul dintre

sclavii mai tineri ai stăpânului se îndrăgostise de ea. Femeia tocmai împlinise 22 de ani.

Pentru sufletul de mamă al sarmanei AHAVA, pierderea și a celei de-a doua fiice a însemnat sfârșitul vieții. Inima ei a încetat să mai bată la doar 42 de ani.

18 aprilie 2020

Episodul 28 – Bedrak

Episodul spiritual nr.28 îl are ca erou pe BEDRAK. Viața lui s-a desfășurat între anii 1466-1411 (secolul 15, mileniul 2 î.Hr.). BEDRAK s-a născut într-un trib de huriți, așezat într-o zonă ce poate fi identificată astăzi în apropierea graniței dintre Armenia și Turcia, unde există orașul armean Armavir.

În mileniul 2 î.Hr., triburile hurite erau cele mai răspândite pe teritoriul Armeniei. Ele au stat la baza formării poporului armean. Huriții reprezentau un popor antic din Caucaz și Mesopotamia inferioară. Originari din regiunea de la est de fluviul Tigru și la sud de lacul Van, au înaintat spre Siria înainte de secolul 13 î.Hr. Huriții foloseau calul și carele de luptă cu două roți. Formarea poporului armean s-a produs în regiunea lacului Van, apă din Anatolia centrală, aflată astăzi pe teritoriul Turciei.

Kevork, tatăl lui BEDRAK, era negustor și luptător. Nevasta lui, Sanan, l-a născut numai pe BEDRAK.

Luptătorii poporului hurit erau foarte buni soldați. Luptau pe cai, aveau arme foarte eficiente. Rezistența lor fizică era asemănătoare cu cea a luptătorilor din întreaga Asie Centrală. Se puteau lipsi de apă, de mâncare și de somn când trebuiau să învingă dușmani periculoși. Erau disciplinați și supuși când aveau un bun conducător. Cunoșteau superioritatea ofensivei, puteau să decidă când și unde era nevoie să atace și alegeau momentul potrivit pentru aceasta, păstrându-și întotdeauna o posibilitate de retragere. Caii lor erau puternici, demni de încredere, admirabil dresați. Călărețul își cunoștea perfect calul, fiindcă își ducea o parte din viața călare. Deseori se năștea și murea călare.

Luptătorul hurit avea sabia cu lama curbată, cea care îi permitea să lovească atât cu vârful, cât și cu tăișul. Avea în dotarea sa și arcul, armă capabilă să își arunce săgețile la distanțe foarte mari. O armă periculoasă era și lasoul, format dintr-o frânghie fixată la un capăt de o prăjină, pentru a-i azvârli din șa pe călăreți.

Viața de zi cu zi a consătenilor lui BEDRAK era marcată de simplitate. Din cauza climei aspre, treceau zile întregi în care bărbații nu făceau altceva decât să își păzească turmele, cocoțați pe spinările cailor. Nu pierdeau ocazia să se distreze, născocind tot felul de jocuri: înălțau zmee, jucau arșice, fixau pe un ax cuburi pe care le răsuceau în palmă. Uneori spuneau ghicitori și povești. Pentru a-și întreține vigoarea trupului, mergeau la vânătoare, aranjau concursuri de tir cu arcul sau de lupte cu mâinile goale. Pe urmă, beau. Beau fără reținere lapte

de iapă fermentat sau chiar vin. Își pierdeau capul și își ruinau sănătatea. În afară de războaie, principala ocupație a sătenilor era creșterea animalelor: oi, iaci, capre, cai, bovine.

Războinicul BEDRAK a avut două neveste. La 21 de ani, s-a căsătorit prima oară cu Menik, o fată de 16 ani. Ea a dat viață la două fete. Pe Huri a născut-o la 19 ani. Căsătorită la 15 ani cu un flăcău din sat, Huri a născut trei băieți.

Patil, sora lui Huri, era cu 3 ani mai tânără decât ea. A fost luată în căsătorie la 17 ani de un negustor din sat, iar după aceea a devenit mama a patru copii, un băiat și trei fete.

La 27 de ani, BEDRAK și-a mai luat o nevestă, pe frumoasa Sosig, care avea doar 15 ani. Ea l-a născut pe Dadur la 17 ani. Băiatul a fost ucis într-o luptă la vârsta de 20 de ani.

BEDRAK a participat la o campanie de cucerire a unui teritoriu aflat la nord de lacul Van. Fiind luat prizonier, a ales moartea în locul umilinței de a ajunge un nenorocit de sclav. Într-o clipă de neatenție a paznicilor, a smuls pumnalul unuia dintre ei, apoi și-a tăiat gâtul.

Moartea lui BEDRAK s-a produs în vara anului 1411 î.Hr., când avea 55 de ani.

11 mai 2020

Episodul 29 – Raktim

Episodul spiritual nr.29 îl are ca erou pe RAKTIM. Viața lui s-a desfășurat între anii 1609-1548 (secolele 17-16, mileniul 2 î.Hr.). RAKTIM s-a născut într-un sat de lângă orașul-cetate Harappa.

Ruinele vestitei localități Harappa au fost descoperite în provincia Punjab (aflată astăzi în Pakistan), în perioada 1921-1924. Acest oraș aparținea civilizației Indus, numită și civilizația Harappa. Civilizația Indus (Harappa) s-a constituit la mijlocul mileniului 3 î.Hr. în valea fluviului Indus, în nord-vestul subcontinentului indian. Această civilizație rivaliza prin strălucire la vremea respectivă cu cele contemporane din Mesopotamia, din Valea Nilului și cu cea a Fluviului Galben (Huanghe) din China. Orașul Harappa s-a aflat printre cele mai înfloritoare centre urbane din lume de la începuturile antichității.

Satul în care s-a născut RAKTIM se afla pe uriașa moșie a negustorului Nitesh din Harappa. Toți locuitorii din zona orașului erau dravidieni: oameni mici de statură, cu pielea de culoare închisă. Urmașii lor trăiesc astăzi în India.

Părinții lui RAKTIM, Girisha (tatăl) și Tanuja (mama), erau agricultori și mici meșteșugari. Tanuja dăduse viață la doi băieți. Fiul cel mare, RAKTIM, avea cu 2 ani mai mult decât fratele său, Kanaka.

Ajuns modelator în lut, Kanaka s-a căsătorit la 22 de ani cu Denali, o fată de 15 ani, care i-a dăruit trei băieți: Varun, Yama și Azhar.

RAKTIM avea 4 ani, când moșierul Nitesh le-a cerut părinților lui să se mute în Harappa, pentru a-i fi servitori în imensa casă din oraș. Acolo au locuit într-o clădire modestă, destinată servitorilor, devenind o familie de meșteșugari. Palatul lui Nitesh se afla în extremitatea estică a orașului, în zona rezidențială.

Comerțul, practicat pe ape și pe uscat de negustorii din Harappa, era foarte dezvoltat, datorită meșteșugarilor existenți în număr mare. Negustorii ca Nitesh exportau fildeș, aur, bumbac, piepteni din diferite materiale, pietre semiprețioase, maimuțe, păuni, obiecte din ceramică, unelte, arme, bijuterii. Importau țesături și ulei vegetal din Sumer, argint din Iran, aramă din zona Arabiei, jad din Asia Centrală.

RAKTIM a învățat să facă obiecte din ceramică: vase, statuete din teracotă, plăcuțe pe care scribii marcau inscripții într-o limbă misterioasă, care cu greu a fost descifrată în secolul 20. A îngrijit maimuțele și păunii stăpânului, dintre care, în fiecare an, erau vânduți cu zecile.

RAKTIM s-a căsătorit la 24 de ani cu Lanka, o fată din Harappa, în vârstă de 16 ani. Tatăl ei, negustorul Kesin, era un om bogat. Nevasta lui Kesin, harnica Malini, avea două fete: Lanka și Natesa.

Lanka a născut și ea două fete: pe Devaki, la 19 ani, iar pe Anumati, la 22 de ani.

Devaki s-a căsătorit la 15 ani cu negustorul Vijay, un tânăr de 22 de ani. Au avut cinci copii, trei fete și doi băieți.

Anumati a fost luată în căsătorie la 17 ani de războinicul Arav, un bărbat de 25 de ani. Au avut patru copii, două fete și doi băieți.

În vara anului 1548, iscoadele stăpânilor orașului au anunțat că dinspre nord se apropia o armată uriașă de războinici cu pielea albă (arienii). Devaki și Anumati s-au refugiat spre sud, la mare distanță de oraș, împreună cu familiile lor. RAKTIM și Lanka nu au vrut să își părăsească locuința și noul stăpân. Orașul a fost devastat, războinicii fortăreței, uciși cu toții, iar populația, decimată. RAKTIM și Lanka au murit unul lângă celălalt.

2 iunie 2020

Episodul 30 – Pey

Episodul spiritual nr.30 o are ca eroină pe chinezoaica PEY. Viața ei s-a desfășurat între anii 1786-1743 (secolul 18, mileniul 2 î.Hr.), în timpul dinastiilor Xia (2205-1766 î.Hr.) și Shang (1766-1028 î.Hr.).

PEY s-a născut în casa părinților ei, clădire modestă situată pe valea râului Fen He, afluent al fluviului Huanghe, teritoriu aflat între munții Luliang și Taiyue. Astăzi, acea zonă se află lângă orașul Fenyang, în provincia Shanxi.

Perioada istorică Xia corespunde unui tip de civilizație neolitică. Erau caracteristice obiectele din ceramică neagră nepictată lucrate la roata și, mai ales, ceramica policromă (negru, roșu, alb), în a cărei decorație exista motivul spiralei, asemănător cu decorația ceramicii de Cucuteni. Mai existau vasele cu trei picioare, a căror formă nu se găsea în nicio altă parte a lumii.

În timpul dinastiei Xia s-au pus bazele unui stat în valea Fluviului Galben și a fost instituită o suveranitate ereditară.

În perioada dinastiei Shang, au apărut primele documente scrise: inscripțiile pe oase și pe carapace de broască țestoasă. Pe acele obiecte, ghicitorii de profesie formulau întrebări, țineau un timp obiectele la foc, apoi interpretau formele crăpăturilor produse sub acțiunea căldurii. Aceste oase-oracole conțineau întrebări și, eventual, răspunsuri, dar și alte inscripții, cu informații din viața locuitorilor. Forma de exprimare era sumară, folosindu-se între 10 și 65 de cuvinte.

Societatea chineză era, prin excelență, agricolă. Animalele mari, ca boul și calul, erau deja domesticate. Creșterea animalelor avea o importanță secundară, dar cea a viermilor de mătase, era de mult cunoscută. Încă de la începutul Regatului Shang, mătasea devenise un produs tipic al economiei chineze.

Meseriașul Zuge, ceramist talentat, avea împreună cu soția lui, numită Ai, două fete. PEY era cu 6 ani mai în vârstă decât sora ei, Zhen.

La 11 ani, Zhen a fost luată ca sclavă și dusă pentru munci domestice pe moșia negustorului Jia. I s-a permis să se căsătorească la 16 ani cu sclavul agricultor Kang, un tânăr de 21 de ani. Au avut doi băieți: Wo și Xin.

PEY a început la vârsta de 10 ani să picteze vasele de ceramică făcute de tatăl ei. La 12 ani, a învățat de la o femeie bătrână să ghicească în oase uscate și pe carapace de broască.

S-a căsătorit la 14 ani cu negustorul Gui, un bărbat de 24 de ani. Avea 17 ani, când a născut prima fată, pe Ngo. După 3 ani, a sosit și Lan, sora lui Ngo.

PEY împlinise 30 de ani, când Gui, soțul ei, a fost ucis de hoți pe un drum pustiu. I-a fost luată întreaga marfă, compusă din vase de ceramică. La 40 de ani, Gui a plecat dintre cei vii, lăsându-și familia fără niciun ajutor. Ngo împlinise 13 ani, iar Lan, 10 ani.

La scurtă vreme după moartea lui Gui, fetele au fost luate ca sclave domestice pe proprietatea moșierului Geng. Acesta le-a permis să se căsătorească, bărbații fiind sclavi aflați în proprietatea lui. Ngo a devenit mama a două fete și patru băieți, iar Lan a născut trei fete și patru băieți.

Sărmana PEY, văduvă la 30 de ani, a rămas singură. Alt bărbat nu și-a găsit. A supraviețuit încă 13 ani, reușind să se întrețină prin munca ei: picta vasele făcute de vecini și le ghicea tuturor celor care i se adresau cu felurite întrebări. A murit în iarna anului 1743 î.Hr., la 43 de ani, grav bolnavă de inimă. Dorul de soțul dispărut dintre cei vii și de fetele ei, ascunse pe moșia stăpânului, i-au scurtat viața.

29 iunie 2020

Episodul 31 – Warad

Episodul spiritual nr.31 îl are ca erou pe babilonianul WARAD. El s-a născut în orașul antic Babilon și a trăit între anii 1912-1870 (secolele 20-19, mileniul 2 î.Hr.). Tatăl lui, nobilul Yassur, era descendent dintr-un rege al Babilonului. WARAD moștenise rangul nobiliar de prinț. Doamna Taram, soția lui Yassur, îl născuse numai pe WARAD.

În Mesopotamia, ținutul dintre râurile Tigru și Euftrat, dar și din jurul lor, așezările primitive ale agricultorilor s-au transformat în primele orașe ale lumii, formând multe culturi, regate și imperii. Mesopotamia cuprinde istoriile mai multor popoare: asirian, sumerian, babilonian, hitit, fenician și persan.

În urmă cu 4000 de ani, orașul Ur și-a pierdut puterea în Mesopotamia. Alte orașe, precum Isis și Larsa, au luptat pentru supremație, dar până la urmă, Babilonul a ajuns la conducerea întregii regiuni. Numele orașului provine din limba akkadiană, unde „Babilon” înseamnă „Poarta zeilor”. El se afla pe malul Euftratului, la nord de celelalte orașe importante. Babilonul a fost condus de o dinastie de regi a căror putere a crescut treptat și care a domnit asupra regiunii ajunsă cunoscută sub numele de Babilonia.

Cele patru secole cuprinse între anii 2000 și 1600 î.Hr. au fost denumite de istorici drept „vechea perioada babiloniană”. Cel mai important conducător babilonian a fost Hammurabi (1792-1749 î.Hr.). El a introdus în regat un sistem de legi.

Nobilul Yassur, tatăl lui WARAD, avea o casă mare, construită din cărămidă. Familia lui beneficia de mâncare bună și un trai îmbelșugat. Sclavele din casă măcinau cereale pentru a face făină. Preparau hrana din legume, pește, cereale și din produsele obținute de la oi și capre. Yassur practica un comerț intens de-a lungul Euftratului cu cereale, piatră, lemn, cositor și alte bunuri.

Între 8 și 12 ani, WARAD a învățat carte acasă cu bătrânul înțelept Zanimum. Între 13 și 18 ani a studiat intens cu profetul Shamas. De la acesta a învățat:

- să facă legătură între planete și capre sălbatice și între stele și capre domestice;
- să își folosească bogatele cunoștințe astrologice la prezicerea evenimentelor viitoare;
- să le demonstreze celor din jur că tot ce se întâmplă pe cer este oglindit pe Pământ;
- să analizeze eclipsele solare, care erau considerate de rău augur;

- să examineze măruntaiele unor animale sacrificate, uitându-se mai ales la ficat, în căutarea unor simboluri speciale;

- să picure ulei într-o cupă cu apă și să studieze formele apărute;

- să urmărească norii de fum creați prin arderea unor esențe.

Astfel, afla voința zeilor cu privire la diversele aspecte ale vieții oamenilor.

Împlinind 19 ani, tânărul profet WARAD și-a început o lungă călătorie de-a lungul Eufratului și Tigrului pentru a cunoaște popoarele care locuiau pe ambele maluri. A revenit în Babilon la 30 de ani. În casa dăruită de părinții lui și-a adus patru sclave:

- Sclava Abi i-a dăruit o fetiță pe care au numit-o Tabni;

- Sclava Shat nu a devenit mamă;

- Sclava Ummi l-a născut pe Utul;

- Sclava Kammani a rămas și ea fără copii.

Înțeleptul WARAD a fost otrăvit în 1870 î.Hr., la 42 de ani, de profetul rival Namhu. Averea lui a fost împărțită de rudele rămase în viață, între cele două sclave care i-au dăruit copii: Abi și Ummi. Sclavele fără copii, Shat și Kammani, au fost eliberate.

20 iulie 2020

Episodul 32 – Chon

Episodul spiritual nr.32 o are ca eroină pe coreeanca CHON. Viața ei s-a desfășurat între anii 2089-2034 (secolul 21, mileniul 3 î.Hr.). CHON s-a născut într-un sat de pescari și negustori aflat în zona de sud-est a Coreei de Sud, pe țărmul strâmtorii Tsushima, care desparte Coreea de Japonia.

Tatăl lui CHON, numit Kanko, era unul dintre numeroșii negustori veniți de pe insulele japoneze, care soseau pe țărmul coreean pentru a face schimb de mărfuri. În zona vechiului sat, s-a dezvoltat mai târziu orașul Pusan.

Kanko a fost adăpostit de gospodina Sun, o tânără în vârstă de 21 de ani, orfană de ambii părinți. Kanko i-a promis că vor face nunta după nașterea copilului lor, care nu a întârziat să sosească.

Micuța CHON avea un an când tatăl ei, japonezul Kanko, a plecat la pescuit și nu s-a mai întors. Furtuna apărută în strâmtoarea Tsushima i-a răsturnat barca, iar el nu a reușit să se salveze.

Sărmana Sun a supraviețuit împreună cu CHON, fetița ei, datorită creșterii viermilor de mătase și a ajutorului în alimente primit de la fratele ei, gospodarul Ju. CHON a crescut în umbra mamei și a tatălui dispărut pe mare.

De la femeile din sat a învățat să cheme ajutorul zeilor protectori ai comunității coreene prin incantații melodioase. Fata cânta pentru spor la creșterea viermilor de mătase și noroc la vânzarea ghemelor cu fire către negustorii japonezi, care le plăteau bine cu mărfuri de strictă necesitate. CHON mai cânta pentru norocul pescarilor ajunși în largul apei și pentru revenirea acasă a tatălui ei, pe care nu îl mai aștepta nimeni.

Fata avea 16 ani, când, în fața modestei case, a apărut un negustor japonez sosit de pe insula Honshu. Bărbatul se numea Gidayu și spunea că are 35 de ani. Printre altele, a afirmat în repetate rânduri că era fratele mai mic al lui Kanko, tatăl lui CHON. La scurtă vreme după sosire, Gidayu a cerut-o în căsătorie pe CHON, motivându-și atitudinea cu afirmația că voia să repare greșeala fratelui său, care nu se căsătorise cu Sun.

În mai puțin de un an de la nunta lor, CHON l-a născut pe micuțul Myung. Băiețelul avea câteva luni, când a sosit un negustor care l-a anunțat pe Gidayu că soția lui din Japonia și cei doi copii ai lor erau cu toții grav bolnavi. Gidayu a plecat fără CHON și copilul lor, promițând că se va întoarce. Astfel, drama trăită de CHON în copilărie s-a repetat. Myung, fiul ei mereu trist, privea ore întregi la apa mării, așteptând să își revadă tatăl.

CHON avea 55 de ani, când Myung, ajuns la 38 de ani, necăsătorit, a plecat spre insula Honshu pentru a-și căuta rudele. După un an de așteptare disperată, CHON a decedat, în urma unui atac de cord. Myung își făcuse o familie pe bogata insulă și se pregătea să își aducă mama. Revenind în Coreea, a găsit doar mormântul nefericitei CHON.

11 august 2020

Episodul 33 – Ameris

Episodul spiritual nr.33 îl are ca erou pe egipteanul AMERIS. El s-a născut în Memfis și a trăit între anii 2197-2156 (secolul 22, mileniul 3 î.Hr.). Era în vremea Regatului Vechi din Egiptul Faraonic.

Orașul Memfis a fost construit la hotarul dintre Egiptul de Sus și cel de Jos de către faraonul Menes. La sfârșitul mileniului 4 î.Hr., s-a ridicat în Memfis Zidul Alb, o fortăreață ajunsă în timpul dinastiilor 3 – 6 (2686-2181 î.Hr.) reședință regală, centru administrativ și religios al Egiptului, principalul arsenal al țării. În vecinătatea orașului, s-au construit necropolele regale, piramidele de la Giza, Sfînxul, cimitirele nobilimii de la Curtea faraonului.

Nobilul Keres, tatăl lui AMERIS, avea drept funcție înaltă paza piramidelor din vecinătatea orașului. AMERIS era singurul copil născut de doamna Ankes, soția nobilului Keres.

Băiatul s-a simțit atras de meseria preoților de la Curtea faraonilor. După ce a trecut numeroase etape de selecție și pregătire, a ajuns preot superior. Funcția lui nu era moștenită din familie, fiind acordată de faraon. Astfel, AMERIS a devenit un îndrumător spiritual, fiind considerat un servitor al zeilor.

Ca preot sacerdot, avea drept principală atribuție oficierea cultului animalelor. În subordinea lui se aflau zeci de preoți care pregăteau mumiile și îmbălsămarea animalelor sacre. Cu toate că devenise un înalt preot, AMERIS trebuia să se supună cu strictețe unor obligații și să respecte anumite interdicții. Era nevoit să fie întotdeauna tuns în cap, cu barbă rasă, epilat pe corp și să poarte numai îmbrăcăminte din pânză de in. Abstenența sexuală era obligatorie în perioadele serviciilor religioase din templu. Nu avea voie să consume pește și să călătorească pe mare. Trebuia să evite cifra 7, iar în călătorii, să folosească măgarul.

AMERIS nu s-a căsătorit. După ce împlinise 40 de ani, preotului AMERIS i s-a oferit onoarea de a organiza îmbălsămarea pisicilor, considerate animale sacre. Avea în subordinea lui o crescătorie cu mii de pisici, destinate mumifierii. El însuși creștea zeci de pisici, dintre care unele erau oferite sacrificării. Avea o pisică preferată, Heri, excepțional de frumoasă, pe care o considera întruparea unei prințese din trecutul îndepărtat al Egiptului.

În anul 2156 î.Hr., când avea 41 de ani, unul dintre marii preoți din anturajul faraonului i-a cerut sacrificarea pisicii Heri, pentru ca sufletul lui să fie bine primit în lumea zeilor. AMERIS a refuzat să îi fie ucisă pisica preferată

și, înainte de a fi el însuși ucis pentru nesupunere, a lăsat un șarpe veninos să îl muște. Moartea lui, survenită la scurtă vreme după mușcătura șarpelui, i-a trimis sufletul în lumea celor înțelepți.

26 august 2020

Episodul 34 – Iffat

Episodul spiritual nr.34 o are ca eroină pe IFFAT. Viața ei s-a desfășurat între anii 2288-2234 (secolul 23, mileniul 3 î.Hr.). IFFAT s-a născut în străvechiul oraș Mohenjo Daro (Mohenjo Dero), situat în vecinătatea fluviului Indus, în provincia indiană Sind, ajunsă în 1947 pe teritoriul Pakistanului.

Orașul Mohenjo Daro avea o circumferință de peste 5 km. Avea străzi principale drepte și largi, din care porneau străzi laterale la fel de drepte și perpendiculare pe străzile principale. Străzile erau pavate cu lespezi de piatră și prevăzute cu canale subterane de scurgere. Fortăreața era situată la extremitatea vestică a orașului, iar zona rezidențială, în partea de răsărit. Citadela era apărată de parapete de 12-15 m, construite din lut bătut și învelit cu cărămizi arse. Parapetele erau prevăzute cu turnuri de apărare. Populația orașului cuprindea o clasă conducătoare bogată, mai puțin numeroasă decât cea a negustorilor și meseriașilor, urmate de cea a lucrătorilor-sclavi sau semi-sclavi.

Negustorul Pharaz, căsătorit cu doamna Talat, avea un singur copil, pe fiica lor, IFFAT. Pharaz făcea comerț în diverse localități de pe malul fluviului Indus. El vindea produse meșteșugărești locale, cum erau obiectele din fildeș, piepteni făcuți din materiale diferite, pietre semiprețioase frumos șlefuite și animale: maimuțe și păuni. Când ajungea cu barca lui la malul Mării Arabiei, achiziționa țesături, ulei, argint, aramă, jad.

IFFAT a fost luată în căsătorie la 14 ani de către meșteșugarul Ejaz, un tânăr de 22 de ani. Tatăl lui, meșterul Adil, producea unelte din fier, bijuterii din aur și argint, statuete din bronz. După căsătoria cu IFFAT, Ejaz a extins gama produselor făcute împreună cu tatăl său și a mărit suprafața atelierului lor. Au început să confecționeze statuete și sigilii din teracotă, care se vindeau foarte bine. Mama lui Ejaz, doamna Sair, mai avea un băiat, numit Uzair. El vindea produsele obținute în atelierul familiei.

IFFAT a pierdut cinci sarcini, iar după ultima, nu a mai rămas însărcinată. Și-a ajutat soțul cât i-a stat în puteri la atelier și în drumurile comerciale, cu barca pe apa fluviului Indus sau pe uscat, călătorind în carul lor cu roți, acoperit, tras de patru cai.

Avea obiceiul să colecționeze figurine de teracotă cu imagini ale zeilor la care se ruga întreaga populație a orașului. Ea considera că zeii o pedepsiseră pentru cine știe ce păcate ale strămoșilor, dacă nu reușise să nască niciun copil întreg și viu. Deoarece era convinsă că zeii aveau puterea de a pedepsi oamenii

pentru faptele lor rele, IFFAT s-a hotărât să ajute cât mai mulți copii năpăstuiți de soartă. Soțul ei i-a respectat bunele intenții și a însoțit-o în căutarea unor copii orfani sau abandonați de părinți. După ce au construit o casă mare, aproape de locuința lor, IFFAT și Ejaz au populat-o cu câteva zeci de copii adunați din oraș și din satele apropiate. I-au hrănit, i-au îmbrăcat frumos, i-au ajutat să ajungă buni meseriași sau agricultori. Prin faptele ei de omenie, IFFAT a anulat cumplita pedeapsă, astfel că urmașele ei spirituale au reușit să devină mame.

În vara anului 2234 î.Hr., la 54 de ani, IFFAT a încetat din viață într-un mod rapid și dramatic. Se afla cu soțul ei în barca lor pe fluviul Indus, când s-au trezit în apă, cu mărfurile răsturnate peste ei. Ejaz a înotat până la mal, purtând-o pe spate, dar când au ajuns pe uscat, ea nu mai trăia.

19 septembrie 2020

Episodul 35 – Fokis

Episodul spiritual nr. 35 îl are ca erou pe cretanul FOKIS. El a trăit între anii 2386-2325 (secolul 24, mileniul 3 î.Hr.). FOKIS s-a născut într-un sat de agricultori situat spre sud de orașul-cetate Knossos, localitate importantă din nordul insulei Creta. Aceasta era cea mai importantă insulă a lumii grecești.

În mileniiile 3-2 î.Hr., în Creta s-a dezvoltat civilizația minoică. În acele vremuri, existau orașe și sate prospere, rețele de drumuri și poduri de piatră, sisteme de canalizare și de aducție a apei, palate somptuoase în peste 90 de orașe. Orașele importante erau reședințe princiare, centre administrative, de cult, meșteșugărești sau comerciale. Flota cretană domina Mediterana Răsăriteană. Knossos era și el un oraș-stat, având legi și credințe religioase proprii.

Eroul nostru, FOKIS, a trăit în perioada numită prima epocă a bronzului. Pentru a obține bronzul, meșteșugarii cretani combinau arama cu cositorul adus de pe coastele Ioniei.

Atreas, tatăl lui, FOKIS era un agricultor liber în micul sat care producea cantități importante de ulei de măsline, legume, fructe și carne. Gospodina Zura, nevasta lui Atreas, era mama a doi băieți. FOKIS avea cu 6 ani mai mult decât fratele lui, Sakis. Ajuns marinăr pe Mediterana, Sakis s-a căsătorit la 26 de ani cu Avgi, o fată de 17 ani din Knossos. Au avut doi băieți: Otos și Padelis.

FOKIS avea 5 ani, când s-a mutat împreună cu părinții în Knossos. Atreas a învățat meseria de meșteșugar în bronz, pe care i-a transmis-o și lui FOKIS. Amândoi confecționau arme, scuturi, vase și unelte, pe care le dădeau la schimb cu mărfuri de strictă necesitate în gospodărie.

FOKIS s-a căsătorit la 24 de ani cu Aspa, o fată de 16 ani, fiica unor agricultori din apropierea orașului. Părinții ei se numeau Stefos și Fivi. Sora mai mică a Aspei se numea Lito.

Aspa a dat viață la doi băieți. Pe Spilios l-a născut la 19 ani, iar pe Zisis, la 23 de ani. După ce a împlinit 40 de ani, Aspa a plecat la cele veșnice, fiind grav bolnavă de rinichi. Fiul Spilios împlinise 21 de ani, iar Zisis, 17 ani.

În anul următor pierderii soției, FOKIS s-a mutat la țară, în gospodăria rămasă de la socrii lui. Spilios i-a stat alături, dedicându-se vieții de agricultor. S-a căsătorit la 23 de ani cu Seleni, o fată de 16 ani. Au avut un băiat, Nikos, și o fată, Tea.

Fiul cel mic, Zisis, a rămas în Knossos. Devenit marinar, s-a căsătorit la 27 de ani cu Zelina, o fată cu 9 ani mai tânără decât el. Au avut două fiice: Pyra și Pania.

FOKIS a decedat la 61 de ani, din cauza agravării bolii sale de inimă.

12 octombrie 2020

Episodul 36 – Ehamsi

Episodul spiritual nr.36 îl are ca erou pe elamitul EMAHSI, a cărui viață s-a desfășurat între anii 2496-2452 (secolul 25, mileniul 3 î.Hr.).

El s-a născut într-un trib din localitatea Susa. Țara lui se numea Elam, era situată la est de Sumer și se întindea pe un teritoriu muntos. Sumerienii o numeau Nim, iar akkadienii, Elamtu. În munți era posibilă numai creșterea vitelor. Existau și văi fertile pe cursul celor două mari râuri: Kerkha și Karun.

Orașul Susa era situat la intersecția principalelor drumuri care străbăteau Elamul. Locuitorii din Susa se ocupau cu agricultura, olăritul, creșterea vitelor, confecționarea armelor și a uneltelor din aramă și bronz.

Tatăl lui EMAHSI, gospodarul Hishu, era agricultor. Împreună cu nevasta lui, Unpat, cultiva orz, grâu, legume, in. Gospodina Unpat născuse doi băieți. EMAHSI avea cu 5 ani mai mult decât fratele lui, Tahra.

Tribul în care trăia EMAHSI era războinic. Avea mereu ciocniri violente cu luptătorii din Sumer, fiecare grup de războinici încercând să intre pe teritoriul celuilalt.

Tahra, fratele lui EMAHSI, a fost ucis la vârsta de 9 ani într-o invazie a unor războinici sumerieni. Luptătorii din Susa făceau dese incursiuni în teritoriile dintre fluviile Tigru și Eufrat (Mesopotamia) și primea riposte dure.

EMAHSI a dorit să ajungă luptător pentru a răzbuna uciderea fratelui său. La 10 ani, a intrat în grupul de războinici din Susa, condus de unchiul Umban, fratele lui Hishu, tatăl lui. A participat la numeroase incursiuni de jaf în localitățile dintre Tigru și Eufrat.

S-a căsătorit la 22 de ani cu Shala, o fetiță de 16 ani. Au avut un singur copil, pe fiul lor, Kutu, născut de Shala când avea 19 ani.

Kutu a ajuns olar foarte priceput la decorarea vaselor de lut. El făcea vasele prin frământarea lutului cu mâinile, fără să folosească roata olarului. obișnuia să picteze vasele cu motive geometrice, cu figuri stilizate ale unor oameni, păsări, animale domestice și sălbatice, chiar și cu simboluri de unelte de muncă sau peisaje. Kutu s-a căsătorit la 19 ani cu Acia, o fată de 17 ani. Ea a născut doi băieți: Umnu și Teman.

Războinicul EMAHSI, eroul povestirii noastre și tatăl lui Kutu, avea o mare credință în protecția sosită din partea zeilor Elamului. Marele zeu se numea In-Shushinak. Celelalte divinități purtau nume corespunzătoare celor sumeriene: Baal, Shamash, Sin, Ininna, Ishtar. Preoții dintre fluviile Tigru și Eufrat includeau în pantheonul lor pe unii dintre zeii Elamului.

La 44 de ani, în vara anului 2452 î.Hr., zeii l-au pedepsit pe războinicul EMAHSI pentru numeroasele crime și jafuri săvârșite de-a lungul anilor. Aflându-se într-o incursiune în Sumer, a fost ucis cu bestialitate de războinici sumerieni care îl cunoșteau de multă vreme. A fost înhumat pe teritoriul Sumerului, într-o groapă comună dintr-un loc pustiu, alături de alți combatanți din Susa.

1 noiembrie 2020

Episodul 37 – Etei

Episodul spiritual nr.37 o are ca eroină pe caucazianca ETEI. Viața ei s-a desfășurat în perioada anilor 2598-2573 (secolul 26, mileniul 3 î.Hr.).

ETEI s-a născut într-un trib din Caucazul de Nord ale cărui vestigii s-au descoperit în apropierea orașului Nalcik din sudul Rusiei.

Tatăl lui ETEI, meșterul Avti, făcea oale de lut mici și mari, ornate cu desene stilizate. Gospodina Mzia, nevasta lui Avti, născuse trei fete. Două dintre ele au decedat la câteva luni după naștere, fiind grav bolnave cu inima. Supraviețuitoarea ETEI a crescut mare. Bună gospodină, la fel ca mama ei, o ajuta la lucrările agricole pe micul teren de lângă casă, folosind, în principal, săpăliga din piatră și din aramă.

La 16 ani, părinții i-au dat-o de nevastă meșteșugarului în aramă numit Baad, un tânăr de 20 de ani, consătean cu ei.

În munții Caucazul de Nord se aflau numeroase centre ale producției de aramă. Acești munți se găsesc la hotarul dintre Asia și Europa. Caucazul era bine legat prin drumuri comerciale de statele sclavagiste din Asia Anterioară, mai ales cu Mesopotamia.

Obiectele de aramă confecționate de Baad aveau forma unor topoare, săpăligi, rozete, ace cu gămălie, mărgelile, pandantive, răzuitoare, cuțite, pumnale, furci, lănci cu mâner. Baad își schimba produsele cu altele achiziționate de la negustorii sosiți de departe.

Acumulând ceva avere, Baad a reușit să facă parte din aristocrația tribului său. Vechiul său bordei a fost înlocuit cu o casă nouă, construită din nuiele împletite și lipite cu lut.

ETEI a născut trei băieți. Pe micuțul Kle l-a adus la lumina zilei când avea 18 ani. A urmat Maku, după 2 ani. Al treilea băiat, născut fără viață, și-a ucis mama. ETEI a decedat la câteva ore după naștere, din cauza infecției puternice care i-a cuprins tot organismul.

Baad, soțul rămas văduv la 29 de ani, avea de crescut doi băieți mici, orfani de mamă. Kle împlinise 7 ani, iar Maku, 5 ani. După 2 ani de la pierderea lui ETEI, Baad și-a luat o nouă nevastă, care i-a dăruit două fete și trei băieți.

20 noiembrie 2020

Episodul 38 – Bascar

Episodul spiritual nr.38 îl are ca erou pe BASCAR. Viața lui s-a desfășurat între anii 2688-2646 (secolul 27, mileniul 3 î.Hr.). BASCAR s-a născut într-un sat așezat în zona Dobrogei, la mică distanță de Dunăre. Părinții lui, Megil (tatăl) și Litue (mama), îl aveau numai pe el.

Locuitorii satului se ocupau în principal cu agricultura, olăritul, vânătoria și pescuitul. BASCAR a învățat de la părinții lui să fie un bun gospodar. Pe teritoriul stăpânit de săteni se cultivau legume, grâu și orz. Între animalele domestice, oile și caprele erau cele mai numeroase, ele fiind aduse cu multă vreme în urmă din Orientul Apropiat. Satul era înconjurat de șanțuri adânci și late de câte trei metri, destinate apărării de animale prădătoare și inamici umani.

Pentru extinderea terenurilor agricole, gospodarii incendiau vegetația, având metodele necesare desțelenirii rapide. Practicarea agriculturii și a creșterii animalelor plus nevoia rezolvării problemelor zilnice impuse de numeroasele activități au stimulat gândirea oamenilor și în alte direcții, în special către perfecționarea uneltelor de lucru. BASCAR a învățat să facă topoare cu lame bine ascuțite, seceri din lemne curbate, cu tăișuri din piatră ascuțită. La pescuit, bărbații din sat foloseau bărci scobite din trunchiuri de copaci, undițe și harpoane, haine și încălțări comode pentru lucrul permanent.

Casa familiei lui BASCAR avea un format dreptunghiular. Pereții erau făcuți din împletituri de crengi lipite cu lut de câteva ori la rând pentru a fi cât mai solide. Structura de rezistență a pereților avea cinci rânduri de stâlpi de lemn. Acoperișul înclinat era format din stuf și paie. În podul casei era adăpostit furajul pentru animale plus cerealele destinate hranei.

Casa părinților lui BASCAR fiind încăpătoare, în ea a fost primită harnica Zihra, soția acestuia. La ceremonialul de nuntă, BASCAR avea 19 ani, iar mireasa Zihra, 15 ani. Socrii lui BASCAR, gospodarii Zesgan (socrul) și Nioe (soacra) aveau și un fiu, numit Sidvan.

Zihra a devenit mama a doi băieți. Pe Calir l-a născut la 18 ani, iar pe Bralcas, la 21 de ani.

Calir a fost ucis la 22 de ani de un șarpe.

Bralcas, bun gospodar și el, s-a căsătorit la 20 de ani cu Leiva, o fată de 17 ani. Au avut un fiu, numit Cadvas.

În vederea căsătoriei cu Zihra, BASCAR se străduise să aducă îmbunătățiri casei părinților lui. A construit încăperi mai mici în exterior, prevăzute cu sobe

și cuptoare legate la hornuri necesare eliminării fumului. A acoperit podeaua casei cu stîngii din lemn pentru menținerea curățeniei mai ușor.

Pentru paza satului de animale sălbatice și dușmani răzleți, câinii erau de mare folos. BASCAR, la fel ca toți bărbații din sat, prindea câini sălbatici și îi domesticea.

Cu olăritul se ocupau femeile. Ele făceau vasele necesare gospodăriei, folosite la prepararea hranei, la păstrarea alimentelor. Fiecare familie avea și vase de băut, vase decorative plus vase de cult. Modelele existente pe vase aveau forma unor dungii drepte sau ușor șerpuitoare, eventual în zig-zag.

BASCAR a decedat la vârsta de 42 de ani, în toamna anului 2646 î.Hr., fiind grav bolnav de reumatism și plămâni. Soția lui, Zihra, a trăit până la 41 de ani, decedând și ea din cauza bolii de plămâni.

13 decembrie 2020

Episodul 39 – Jirki

Episodul spiritual nr.39 îl are ca erou pe finlandezul JIRKI. Viața lui s-a desfășurat între anii 2797-2752 (secolul 28, mileniul 3 î.Hr.). JIRKI s-a născut într-o comunitate de laponi sedentari așezată în regiunea numită astăzi Laponia finlandeză. Satul lor se afla aproape de țărmul nord-estic al Golfului Botnic, în zona unde s-a construit orașul Kemi.

Laponii erau o populație a Europei de nord așezată în Peninsula Scandinavă, ocupându-se în mod tradițional cu creșterea renilor. Fiecare sat era condus de capii familiilor.

Gospodarul lapon Bavval, era căsătorit cu Giera. Ea născuse doi băieți. JIRKI, fiul cel mare, avea cu 2 ani mai mult decât fratele lui, Sappa. Abia împlinise 9 ani sărmanul Sappa, când a fost ucis de un ren furios. JIRKI a rămas singurul ajutor în gospodăria părinților.

La 24 de ani, când avea deja noua lui colibă, și-a luat-o de nevastă pe Ruvsa, o fată de 16 ani, fiica gospodarilor Ovlla și Allet. Ovlla era și el un bun vânător, pescar și crescător de reni. Allet, soția lui Ovlla, născuse două fete: Vabo și Ruvsa.

La 19 ani, Ruvsa l-a născut pe Ledjo. Pe măsură ce creștea, Ledjo semăna din ce în ce mai mult cu JIRKI, tatăl lui, fiind foarte harnic la muncă și neînfricat la vânătoare.

Familia lor creștea câteva zeci de reni, lăsați mai ales vara în deplină libertate în pădure. Vânătoarea și păstoritul erau ocupații strămoșești ale laponilor. Casele sătenilor erau colibe de formă conică, fiind construite diin pari încrucișați, acoperiți cu piei de animale. La vârf se afla o deschizătură prin care ieșea fumul focului din interior.

Multe credințe, având origini îndepărtate, au devenit un fel de legi nescrise. Prin acele credințe, laponii căutau să armonizeze existența lor cu elementele naturii. Existau la ei și practici vrăjitoarești. Credințele laponilor erau animiste, urmărind personificarea elementelor naturii și a animalelor. Ei credeau și în metempsihoză. Practicau cultul strămoșilor. Considerau că anumite boli periculoase apărute la oameni se datorau spiritelor unor oameni decedați.

JIRKI a încetat din viață la vârsta de 45 de ani, fiind grav bolnav cu oasele și plămâni. L-au îngropat în pădure, la mică adâncime, acoperind mormântul cu o movilă de pietre. Alături de el, au pus unelte de lucru, vânătoare și pescuit, pentru ca în noua viață să nu ducă lipsă de ele.

Soția și fiul au rămas în casa lui, locuind mai departe în ea. Văduva Ruvsă îl avea lângă ea pe Ledjo, care împlinise 18 ani. Ea avea 37 de ani, dar a mai trăit doar 7 ani după pierderea soțului.

Ledjo, un băiat priceput la vânatoare, pescuit, creșterea animalelor, construcția colibelor, s-a căsătorit la 20 de ani cu Gahte, o fată de 17 ani. Au avut doi băieți: Siivar și Karral.

19 ianuarie 2021

Episodul 40 – Aurke

Episodul spiritual nr.40 o are ca eroină pe AURKE. Viața ei s-a desfășurat între anii 2882-2854 (secolul 29, mileniul 3 î.Hr.). AURKE s-a născut într-un trib așezat în nordul Africii.

Perioada în care a trăit AURKE este denumită în documentele istorice drept Civilizația din Almeria. În decursul mileniului 3 î.Hr., au sosit din nordul Africii triburi migratoare. Acestea au fuzionat cu populațiile băștinașe din sudul Peninsulei Iberice, generând astfel civilizația din Almeria. Aceasta era o cultură neolitică târzie, din Epoca Cuprului. De la această cultură au rămas morminte megalitice, unelte din cremene, topoare din cupru, cultul unei zeiței atotvăzătoare, reprezentată în sculpturi cu ochi extrem de mari. Artiștii populari din Almeria scrijeleau deseori numai ochii zeiței în piatră. Cultul zeiței cu ochii mari s-a răspândit în toată Peninsula Iberică.

În regiunea Almeria, populația practica o agricultură primitivă, creștea vaci și capre, iar meșteșugarii făceau oale de lut și aramă. Satul în care a ajuns AURKE după răpire era înconjurat cu ziduri de piatră și turnuri rotunde. Mormintele erau colective, atunci când mureau cel puțin doi localnici în aceeași perioadă.

AURKE a fost capturată la vârsta de 10 ani din nordul Africii, teritoriu ce va aparține mai târziu Marocului. Navigatorii iberici sosiți din Almeria au predat-o șefului de trib, după revenirea în satul lor. Teyo, șeful de trib, un bărbat în vârstă de 29 de ani, mai avea două sclave drept neveste. La sosirea AURKEI, sclava Cori avea 14 ani, iar sclava Erle, 16 ani. AURKE a devenit cea de-a treia nevestă a șefului de trib. Cele trei sclave aveau obligația să pregătească mâncarea și hainele lui Teyo, dar mai ales să devină mame.

Teyo supraveghea viața sătenilor, făcea ritualuri pentru îmbunarea zeiței cu ochii mari și organiza schimburile comerciale cu triburile nord-africane. Navigatorii lui Teyo duceau în porturile africane unelte, vase din ceramică, obiecte din bronz. Teyo aștepta să i se aducă sclavi buni la lucrările agricole și la creșterea animalelor, fete necesare bărbaților din sat, fildes folosit la confecționarea sandalelor și a obiectelor de podoabă. Căpetenia satului, Teyo, a avut mulți copii. Cât timp a trăit AURKE în familia lui, sclava Erle a născut un băiat, iar Cori a devenit mama unei fetițe și a unui băiat.

La 16 ani, AURKE l-a născut pe Taro. După aceea, a avut două fetițe: pe Gada, la 19 ani, și pe Nekane, la 24 de ani.

AURKE, la fel ca unii dintre săteni, s-a îmbolnăvit de stomac. Împlinise 28 de ani, când a visat-o într-o noapte pe zeița cu ochii mari. Aceasta i-a spus că va muri la apusul soarelui. După două zile, într-o seară de vară a anului 2854 î.Hr., AURKE a încetat din viață. Au îngropat-o alături de doi copii din sat, care muriseră de aceeași boală cu câteva ore înaintea ei.

12 februarie 2021

Episodul 41 – Tahvo

Episodul spiritual nr.41 îl are ca erou pe TAHVO. Viața lui s-a desfășurat între anii 2970-2911 (secolul 30, mileniul 3 î.Hr.).

Tribul din care făceau parte părinții și rudele lui TAHVO era așezat între lacul Ladoga și lacul Onega. Astăzi, regiunea în care se află aceste lacuri se numește Republica rusă Karelia. Ea se întinde până la granița cu Finlanda.

Tatăl lui TAHVO se numea Arne, iar mama lui, Anu. TAHVO era singurul lor copil. S-a căsătorit la 20 de ani cu Lempi, o fată de 17 ani. Au avut doi băieți: Villu, născut la 19 ani, și Arvo, născut la 22 de ani. Ajunși și ei gospodari în sat, s-au căsătorit și au avut în total 11 copii.

TAHVO a crescut în preajma tatălui său, Arne, având grijă să îl învețe toate îndeletnicirile bărbaților din satul lor.

Nivelul de cultură al localnicilor era relativ ridicat. Bărbații confecționau unelte de piatră șlefuită, foloseau arcul cu săgeți, făceau vase de lut frumos ornate. Topoarele erau mari, puternice, iar dălțile, bine ascuțite. Bărbații mai foloseau și obiecte din cuarțit și cuarț. Vârfurile săgeților erau făcute din silex. Pumnalele, din os, erau prevăzute cu mânere.

Bărbații plecau deseori la pescuit și vânătoare. Pe malul lacului Onega se afla un sanctuar al vânătorilor. Acolo se adunau diferite grupuri gentilice pentru a normaliza relațiile dintre ele. Își stabileau termenele de vânătoare, își distribuiau terenurile de vânătoare. Tot acolo se organiza ritualul vânătoresc sacru. Acesta conținea dansurile rituale ale vânătorilor travestiți în animale și avea menirea de a asigura sporul la vânătoare. Vechii locuitori ai Kareliei respectau cultul vânătoresc al animalelor, cu deosebire al renului, elanului, ursului, precum și al păsărilor de la malul apelor. Cultul soarelui și al apei era oglindit în ornamentația vaselor de lut.

O parte dintre bărbații tribului, printre care se aflau Arne, TAHVO și urmașii lor, făceau comerț în natură cu negustori sosiți dinspre munții Urali.

TAHVO a trăit 59 de ani. A fost ucis la vânătoare de un ren furios. Sătenii i-au pus în mormânt tolba lui cu săgeți cu vârfuri de cremene, pumnalele și alte obiecte aflate în proprietatea lui. Au adăugat un corn de elan. Acesta era semnul distinctiv al tribului, elanul fiind considerat animalul protector al comunității lor.

20 martie 2021

Episodul 42 – Abo

Eroul povestirii este meșteșugarul ABO. Viața lui a fost cuprinsă între anii 3090-3064 (secolul 31, mileniul 4 î.Hr.). ABO s-a născut într-o comunitate de vânători și pescari așezată între lacul Baikal și munții Baikal de Nord. Astăzi, lacul Baikal aparține Rusiei, aflându-se pe teritoriul Republicii Buriata.

Scurta viață a eroului nostru s-a desfășurat în Epoca Neolitică. Gospodarul Puk, vânător și pescar, avusese împreună cu nevasta lui, Kuus, trei băieți. Primii doi născuți au trăit doar câteva luni. Cel de-al treilea, ABO, a supraviețuit.

Lui ABO i-a plăcut să fie meșteșugar. A învățat de la meșterii satului să facă topoare masive din piatră, folosind tehnica șlefuirii pietrei. Acestea erau unelte de neînlocuit ale vânătorilor din zona Baikalului și din munții care înconjurau lacul.

Cel mai mult l-a captivat pe ABO practica olăritului. Pentru confecționarea vaselor de lut, făcea la început un fel de plase care semănau cu niște săculețe conice. Ungea săculețele pe dinăuntru cu lut, obținând vase conice sau ovoidale. În cuptor, plasa ardea, iar pe suprafața exterioară a vasului rămânea urma ei, care îi dădea acestuia un decor de rețea.

ABO știa să facă plase și pentru prinderea peștelui. Oamenii din sat obișnuiau să își facă rezerve importante cu peștele prins în lac. Teritoriul de vânătoare al locuitorilor satului se întindea mult spre nord față de lacul Baikal, în munții numiți astăzi Baikal de Nord.

ABO împlinise 21 de ani, când și-a ales viitoarea nevastă. Fata se numea Nurk și împlinise 16 ani. ABO avea un rival, pe tânărul Kasik, un flăcău de 19 ani, respins de Nurk, pentru că nu îl plăcea. La începutul etapei de pregătire a ceremoniei de nuntă, Kasik a ucis-o pe Nurk și a fugit spre nord, în munți.

Aflând cine era criminaului și încotro fugise, ABO a pornit la drum pentru a-l găsi și pedepsi. În adâncul unei păduri, l-a găsit și l-a ucis în bătaie. Muntenii care îl adăpostiseră pe Kasik au anunțat rudele lui din sat. Chemarea spre răzbunare era evidentă. În iarna anului 3064 î.Hr., la doar 26 de ani, nefericitul ABO a fost înjunghiat mortal de tatăl defunctului Kasik.

30 aprilie 2021

Episodul 43 – Baheddi

Episodul spiritual nr.43 îl are ca erou pe egipteanul BAHEDDI. Viața lui s-a desfășurat între anii 3188-3152 (secolul 32, mileniul 4 î.Hr.). BAHEDDI s-a născut într-un sat aflat spre sud de cascada Assuan, în apropierea apei Nilului. Perioada în care a trăit s-a numit predinastică.

În acea perioadă s-au format clasele sociale. Teritoriul Egiptului a fost împărțit în 42 de unități teritoriale, economice, administrative și politice. Comunitățile gentilice s-au organizat în două mari state separate. Nordul se numea Egiptul de Jos, iar sudul, Egiptul de Sus.

Familia lui BAHEDDI locuia în Egiptul de Jos. Tatăl lui, agricultorul Hebi, căsătorit cu gospodina Khara, avea doi băieți. BAHEDDI era cu 6 ani mai mare decât fratele său, Menna. Ajuns agricultor în sat, Menna s-a căsătorit la 23 de ani cu Apet, o fetiță de 16 ani. Au avut trei băieți: Idut, Anen și Irsu.

BAHEDDI a dorit să ajungă meșteșugar. A învățat să facă vase din ceramică neagră și roșie, cărămizi de lut și vase de faianță. A devenit un foarte bun meseriaș. Vasele confecționate de el erau cumpărate de negustori care ajungeau până în Etiopia și Siria. Din mâinile pricepute ale lui BAHEDDI ieșeau cupe late și joase cu fund plat sau bombat, oale semisferice sau semiovoidale îngustate spre gură, vase cilindrice, vase mari în formă de ceaune, bidoane cu mânere laterale. Obișnuia să le decoreze cu ornamente geometrice fine, triunghiuri sau linii paralele, încrustate cu o pastă albă, care ieșeau în relief pe fondul negru al vaselor.

Pe lângă vasele de lut, mai făcea vase de fildeș și de piatră, dintre care unele erau din bazalt dur. Bazaltul dur, necesar confecționării vaselor de piatră, era adus din deșerturile aflate pe ambele părți ale văii Nilului, în apropierea actualului oraș Cairo, și din peninsula Sinai. Fildeșul venea din sud.

Schimbările economice între localitățile de pe malul Nilului erau intense. BAHEDDI își schimba vasele cu diverse mărfuri necesare în gospodărie. Dacă i se aduna multă marfă, pornea cu barca pe Nil în sus sau în jos, oprindu-se în porturile unde putea găsi negustori dornici să îi cumpere produsele.

La 24 de ani s-a căsătorit cu Tahor, o fată de 17 ani. Ea a născut două fetițe. Amem a sosit când Tahor avea 19 ani, iar Heru, cu 3 ani mai târziu. Fetele erau foarte frumoase. Pe Amen au răpit-o doi negustori, la doar 8 ani, și au dus-o spre sud, unde au vândut-o unui negustor bogat.

Heru, rămasă lângă părinți, s-a căsătorit la 15 ani cu negustorul Hor, un tânăr de 24 de ani. Au avut patru copii. Fetele lor se numeau Anu și Naa, iar băieții, Mehi și Djar.

În vara anului 3152 î.Hr., BAHEDDI a plecat cu barca pe Nil, având multe oale de vânzare. L-a ajuns din urmă o barcă în care se aflau doi hoți deghizați în negustori cinstiți. S-au urcat în barca lui BAHEDDI și l-au ucis. Au trecut în barca lor toate mărfurile, iar după aceea au găurit fundul bărcii prădate. Sărmanul BAHEDDI a ajuns cu tot cu barca în adâncul apei Nilului. Avea doar 36 de ani.

28 mai 2021

Episodul 44 – Rim

Episodul spiritual nr.44 o are ca eroină pe persanca RIM. Viața ei s-a desfășurat între anii 3275-3228 (secolul 33, mileniul 4 î.Hr.). RIM s-a născut într-o comunitate gentilică, aflată în epoca neolitică, așezată în apropierea orașului-cetate Persepolis. Ruinele acestui vestit oraș al antichității se găsesc spre nord-est de orașul Shiraz, din sudul Iranului.

Gospodarul Azin, tatăl lui RIM, căsătorit cu Vela, avea împreună cu ea doi copii. RIM era cu 4 ani mai în vârstă decât fratele ei, Dara. Ajuns un priceput meseriaș olar, Dara s-a căsătorit la 22 de ani cu Shadi, o fată de 16 ani. Au avut trei fiice: Asal, Fila și Roia.

Azin și Vela aveau o bucată de teren roditor, pe care își cultivau plantele necesare hranei. Aveau casa pe o câmpie fertilă, în apropierea unui râu cu apă potabilă și limpede, din care luau și pentru irigația terenului agricol. Locuința familiei avea o formă dreptunghiulară, cu dimensiuni reduse, iar pereții erau vopsiți în roșu și galben. În interiorul casei se afla vatra necesară încălzirii hranei și o groapă specială în care se făcea focul pentru prepararea hranei. Lângă casă există o cămară, în care se păstrau proviziile.

În afara tuturor locuințelor, se găsea cuptorul folosit în comun de locuitorii satului pentru arderea vaselor de lut și pentru coacerea pâinii.

Membrii comunității de care aparținea eroina noastră nu cunoșteau metalele. Uneltele de muncă erau făcute din silex, obsidiană și piatră. Țesătoria era destul de dezvoltată, ca și împletirea rogojinilor.

Olăritul atinsese un nivel foarte înalt. Vasele de lut făcute de Azin erau decorate de Vela, soția lui, cu desene inspirate din lumea animală și cea vegetală sau din natura înconjurătoare. Existau pe vasele de lut și figuri de oameni sau păsări, printre care vulturul cu aripile desfăcute.

RIM a învățat să facă figurine din lut care simbolizau animale, păsări sau chiar figuri omenești, în majoritatea lor reprezentând femei. În centrul credințelor religioase ale sătenilor se găsea imaginea divinității Soarelui. Alături de simbolul Soarelui se găsea cel al apei, aceasta având un rol important în viața agricultorilor. Cultul animalelor și magia crescătorilor de vite aveau drept scop înmulțirea turmelor de animale domestice și apărarea lor împotriva forțelor ostile.

Cultul fecundității și al femeii-mame, caracteristic comunei primitive în care domina ginta matriarhală, și-a găsit expresia în statuetele feminine care înfățișau divinitatea vetrei și protectoarea familiei.

În scurta ei viață, RIM a reușit să confecționeze numeroase figurine de lut care o înfățișau pe femeia-mamă.

S-a căsătorit la 14 ani cu negustorul Miad, un bărbat de 23 de ani, care transporta mărfuri în Persepolis. Au avut împreună doi băieți. RIM l-a născut pe Vala când avea 17 ani. Aitun a sosit când Vala împlinise 4 ani.

Vala, ajuns negustor, s-a căsătorit la 24 de ani cu Bită, o fată de 16 ani. Au avut doi băieți: Sirius și Farib.

Aitun avea 22 de ani, când a luat-o de nevastă pe Tandis, o fată de 17 ani. Au avut un singur copil, pe fiul lor Bavar.

În vara anului 3228 î.Hr., RIM avea 47 de ani, Miad, soțul ei, împlinise 56 de ani, Vala avea 30 de ani, iar Aitun, 26 de ani. Într-o noapte, în sat a năvălit o hoardă formată din zeci de războinici barbari, care au ucis toți localnicii și le-au distrus casele. Nimeni nu a scăpat cu viață.

14 iunie 2021

Episodul 45 – Elav

Episodul spiritual nr.45 îl are ca erou pe ELAV. Viața lui s-a desfășurat între anii 3364-3326 (secolul 34, mileniul 4 î.Hr.). ELAV s-a născut într-un trib de agricultori, vânători și crescători de animale așezat în Câmpia Donului, spre sud de râul Don, teritoriu aflat astăzi în sudul Rusiei.

Gospodarul Ib, tatăl lui ELAV, se ocupa cu agricultura, ajutat de Joa, nevasta lui. Joa dăduse viață la doi băieți. ELAV avea cu 6 ani mai mult decât fratele lui, Ejle. Ajuns bun gospodar și negustor, Ejle și-a luat-o de nevastă pe Oma, o fetiță de 15 ani. Au avut o fiică, numită Isel.

ELAV a muncit de mic alături de părinții lui la lucrările agricole care le asigurau hrana zilnică. Aveau unelte de aramă și de lemn. Sapa de aramă avea mânerul de lemn. Lopata și alte unelte făcuseră cu puțință săparea canalelor de irigație care aduceau apa din Don.

ELAV avea 10 ani, când tatăl lui și-a dat la schimb o mare cantitate de produse agricole pentru câteva animale domestice: un porc, un măgar, două capre, patru oi și o vacă. Pasionat de creșterea lor, ELAV le-a îngrijit cu devotament, le-a dus la pășune, reușind să obțină de la ele carne, lapte, lâna și piei. Măgarul era folosit la transportul produselor. Caii din stepă erau sălbatici. Au fost domesticiți după moartea lui ELAV și a fiilor lui.

La 23 de ani, ELAV și-a luat-o de nevastă pe Stia, o fată de 17 ani, din același sat cu el. Părinții ei erau gospodari agricultori. Tatăl ei era și vânător. Stia l-a născut pe Ear la 20 de ani, iar pe Bue, la 23 de ani. Băieții au continuat tradiția consătenilor în agricultură, creșterea vitelor și vânătoare.

La 38 de ani, ELAV ajunsese grav bolnav de reumatism și plămâni. A încetat din viață în geroasa iarnă a anului 3326 î.Hr.. A lăsat în urmă o soție văduvă la 32 de ani și doi băieți orfani de tată. Ear împlinise 12 ani, iar Bue, 9 ani. Toți trei și-au continuat viața, muncind la cultivarea produselor agricole, la creșterea vitelor și la confecționarea oalelor de lut, necesare preparării și păstrării alimentelor.

18 iulie 2021

Episodul 46 – Aase

Episodul spiritual nr.46 o are ca eroina pe daneza AASE. Ea a trăit între anii 3448-3416 (secolul 35, mileniul 4 î.Hr.). AASE s-a născut într-un sat fortificat din estul peninsulei Iutlanda (astăzi, Iutlanda este o parte a teritoriului Danemarcei), aproape de fiordul Randers.

Tatăl eroinei noastre, războinicul Bue, lucra ca meșteșugar în silex. Nevasta lui Bue, numită Brit, era unul dintre vracii satului. În acea perioadă (epoca neolitică), femeia căsătorită era considerată drept proprietate personală a soțului. Locuitorii satului în care trăia Bue împreună cu familia lui practicau agricultura, creșterea vitelor, vânătoarea, pescuitul și schimbul de produse cu locuitorii altor sate sau cu negustorii sosiți pe apă.

Vracii erau întreținuți cu hrană și cu tot ce le era necesar din excedentul de produse obținut de comunitatea satului.

Meșteșugarul Bue știa să facă unelte din silex și arme din bronz. Poziția satului, aproape de țărmul mării, îi obliga pe bărbați să fie buni războinici, fiind nevoie deseori să respingă năvala unor barbari sosiți pe mare sau pe uscat.

Mama Brit, vraciul satului, născuse două fete. AASE avea cu 4 ani mai mult decât sora ei, Kari. Ajunsă și ea vraci, Kari a fost luată în căsătorie de meșteșugarul în bronz Ivli, un tânăr de 23 de ani. Au avut împreună doi băieți: Ide și Bror.

AASE începuse să lucreze ca vraci împreună cu mama ei de la 11 ani. Avea 14 ani, când mama Brit a murit de tuberculoză. Cele două fete, AASE și Kari, au continuat activitatea mamei lor. După căsătorie, Kari nu a mai fost lăsată de soțul ei să facă tratamente.

AASE a continuat să practice singura vindecările unor boli.

La 17 ani i-a murit iubitul și viitorul soț, Daen, un tânăr de 26 de ani. Avusese loc o luptă la țărmul mării cu aventurieri barbari sosiți cu bărcile. Războinicii satului au respins atacul, dar unii dintre ei au fost uciși cu bestialitate. AASE nu s-a mai îndrăgostit de alt bărbat.

Se pricepea să ghicească viitorul și bănuia că nu va trăi mult. S-a dedicat muncii de terapeut, străduindu-se să salveze viețile unor oameni, aplicându-le tratamente cu plante, descântece și trepanații.

Odată cu începerea folosirii vaselor din lut ars pentru coacerea mai completă a alimentelor, s-au distrus o parte din elementele naturale, cum erau spre exemplu, vitaminele. Au apărut boli provocate de avitaminoză și lipsa unor minerale: rahitismul, pelagra, scorbutul, dar și cariile dentare. Aglomerarea

sătenilor în perimetrul satului a favorizat contaminările. Tuberculoza se răspândea din ce în ce mai mult.

Apăruseră și bolile sistemului nervos, vracii tratând bolnavii cu trepanații pe viu. Vraciul AASE era extrem de pricepută la trepanarea craniilor în așa fel încât riscurile de hemoragie și de infecție să fie destul de reduse. Orificiile, circulare sau rectangulare, practicate cu ajutorul unor lame de diorită sau obsidiană, permiteau cicatrizarea perfectă a conturului osos. O parte dintre bolnavi supraviețuiau operației. Trepanația avea un caracter de rit magic, având și un efect terapeutic. Era un rit derivat din concepția potrivit căreia orice boală, și cu atât mai mult o boală a sistemului nervos, era cauzată de acțiunea unor forțe oculte malefice, care necesitau exorcizarea pe calea magiei.

Vindecătoarea AASE a încetat din viață la vârsta de 32 de ani, în iarna anului 3416 î.Hr., grav bolnavă de tuberculoză. În groapă, sătenii au pus lângă ea uneltele ce fuseseră folosite în munca de vraci.

11 august 2021

Episodul 47 – Atta

Episodul spiritual nr.47 îl are ca erou pe ATTA. El s-a născut în epoca neolitică, într-un trib așezat în estul insulei Rügen, aproape de țărmul Mării Baltice, teritoriu aflat în nordul Germaniei de astăzi.

ATTA a trăit în perioada anilor 3559-3514 (secolul 36, mileniul 4 î.Hr.). Tatăl lui, numit Reik, îndeplinea funcția de șef spiritual în comunitatea lor tribală. Nevasta șefului Reik se numea Uva. Ea născuse trei copii. Cele două fetițe, Gonda și Hildu, au decedat la vârste mici, fiind bolnave de plămâni. Băiatul, ATTA, ultimul născut, a supraviețuit.

Locuitorii tribului se ocupau cu agricultura, domesticirea unor animale sălbatice, creșterea animalelor domestice, pescuitul, schimbul de produse cu alte triburi. ATTA a fost educat de tatăl lui pentru a ști ce trebuia să facă după moartea sa, când i se va încredința funcția de șef spiritual. Pe lângă muncile de agricultor, vânător, pescar, crescător de animale, ATTA a primit instruire în practicarea ritualurilor.

Băiatul avea 21 de ani, când șeful Reik, tatăl lui, s-a înecat la pescuit în apa Mării Baltice. Înțelepții satului l-au desemnat pe ATTA ca următorul șef spiritual.

La 22 de ani, ATTA și-a luat-o de nevastă pe Bren, o fată de 16 ani. Părinții ei, Riks (tatăl) și Alasu (mama), erau gospodari în sat. Bren l-a născut pe Adal la 18 ani, iar pe Cimar la 21 de ani.

Adal a ajuns șef spiritual după moartea tatălui său. Nu și-a luat nevastă. A avut trei copii cu două iubite.

Cimar a devenit un bun negustor, făcând schimb de mărfuri cu alte triburi. Și-a luat-o de nevastă pe Agisa, o fată de 18 ani, cu 6 ani mai tânără decât el. Au avut trei copii. Băieții se numeau Tius și Berik, iar fata, Sinda.

După instalarea lui în funcție, ATTA nu a mai avut voie să muncească în rând cu ceilalți gospodari. Sătenii îi dăruiau mâncare și haine pentru întreaga familie. Avea multe îndatoriri specifice, fiind nevoit să participe la ceremonialuri, practici rituale, vrăji, dansuri. Reușise să învețe gesturile rituale, imitarea mișcărilor și glasurilor unor animale, să folosească fluierile și tobele, să rostească formule magice. În acea epocă, oamenii credeau că obiectele și forțele naturii aveau puteri superioare celor omenești. Mai credeau că unele ființe sau obiecte aveau puterea magică de a-i proteja. Existau legături magice între oameni și animale.

Considerau că morților li se cuvenea cinstea unui cult funerar, pentru că defuncții continuau, în mod firesc, să participe la ciclul vieții naturii și al comunității.

Înțeleptul ATTA s-a intoxicat cu pește la 45 de ani. În chinurile dinaintea morții, i-a implorat pe cei din jur să nu sacrifice animale sau prunci la înmormântarea sa. Adal, fiul care urma să îi succeadă la funcție, i-a promis ferm că nu va ucide pe nimeni în cadrul ritualului de înmormântare.

ATTA a închis ochii pe vecie în dimineața unei zile de toamnă în anul 3514 î.Hr.. Văduva Bren s-a sinucis cu otravă la câteva zile după pierderea soțului.

8 septembrie 2021

Episodul 48 – Dawa

Episodul spiritual nr.48 o are ca eroină pe tibetanca DAWA. Ea s-a născut în legendarul oraș Lhasa și a trăit între anii 3682-3639 (secolul 37, mileniul 4 î.Hr.). Era fiica demnitarului Pema, conducătorul orașului Lhasa și a regiunii din jurul acestuia. Soția lui Pema, numită Ngapo, născuse patru copii. Fata, DAWA, a supraviețuit, dar cei trei băieți au decedat la vârste mici, suferind de boli grave.

Pema, tatăl DAWEI, era un om rău la suflet, zgârcit, răzbunător, lacom de avere. Întreaga populație supusă lui era obligată să îi ofere un tribut anual.

DAWA se născuse cu darul prevestirilor. Ea le spunea părinților că noaptea, în timpul somnului, soseau în apropierea ei uriași blonzi, veniți din înaltul Cerului, care o ajutau să afle lucruri importante despre viitor. Fata era blondă cu ochii negri. Gurile rele o bârfeau pe Ngapo, mama ei, ca o concepute cu un uriaș blond sosit din lumea zeilor.

DAWA avea 15 ani, când și-a anunțat părinții că zeii furioși pe ticăloșia oamenilor vor trimite un foc din Cer, care va pustii pământul. Vor scăpa cu viață numai cei care se vor refugia în peșterile și tunelurile ascunse sub munții înalți. La scurtă vreme după anunțul disperat al DAWEI, un asteroid a lovit munții, la mare depărtare de oraș. S-au produs uriașe furtuni electromagnetice, pământul a fost pustiit de foc, cutremurele au schimbat suprafața terestră. Vulcanii activați au început să erupă violent. Cerul și soarele s-au întunecat. Oamenii care nu se refugiaseră în adâncul munților au murit arși, otrăviți, ca și alte viețuitoare. Gazele nocive au infestat atmosfera.

După câteva luni de cataclism, supraviețuitorii ieșiți la suprafață au văzut că totul în jur era distrus. Tibetul devenise un platou uriaș, înconjurat de munți înalți. Pe locul marilor lacuri se ridicaseră munții, iar pe locul vechilor munți, apăruseră întinderi mari de apă. Nici urme de palate sau semne ale vechii civilizații. Un strat gros de mâl acoperea totul. Au urmat mulți ani de viață grea, cu foamete, boli, morți nenumărați, până când populația rămasă a reînvățat să își confecționeze unelte, arme de vânătoare și apărare, să-și facă locuințe și să înceapă reconstruirea civilizației pierdute.

În cadrul comunicării cu spiritele antice asiatice, DAWA a primit informații despre cum trebuia reconstruit orașul Lhasa. Fata avea 29 de ani, când i-au murit, unul după altul, cei doi părinți, grav bolnavi de inimă. I s-a încredințat conducerea orașului, care avea nevoie să fie reconstruit din temelii. Devenise foarte invidiată de cei care nu aveau puterea de a comunica telepatic

cu zeii furioși pe oameni. DAWA, ființă calmă, blândă, inteligentă, avea puterea de a liniști oamenii și de a îmbuna zeii. Mentea ei era mult superioară celor din jur. A condus reconstrucția orașului Lhasa cu multă abilitate, fiind mai respectată decât bărbații.

Împlinise 36 de ani, când a refuzat să devină soția lui Dolkar, un bărbat în vârstă de 40 de ani, care se îndrăgostise de ea, dar mai ales voia să îi ia funcția de conducător al Lhasei. Dolkar a otrăvit-o, funcția fiindu-i mai dragă decât femeia. Nenorocirea s-a întâmplat după ce DAWA împlinise 43 de ani. Sufletul ei s-a ridicat la Cer în toamna anului 3639 î.Hr..

5 octombrie 2021

Episodul 49 – Helaku

Episodul spiritual nr.49 îl are ca erou pe indianul nord-american HELAKU. El a trăit între anii 3791-3748 (secolul 38, mileniul 4 î.Hr.).

HELAKU s-a născut într-o peșteră imensă din adâncul Munților Albaștri. Peștera se afla spre sud de râul Snake, afluent al fluviului Columbia, apa care se varsă în Oceanul Pacific.

Aproape toți bărbații tribului se ocupau cu vânătoria. Nutau, tatăl lui HELAKU, era și el vânător. Olate, nevasta lui Nutau, născuse trei băieți. Primul născut, Yaholo, era cu 2 ani mai mare decât HELAKU, iar acesta avea cu un an mai mult decât fratele cel mic, Tuketu.

Yaholo și-a luat nevasta la 19 ani, iar Tuketu, la 21 de ani. Ambele fete aparțineau aceluiași trib. În total, au născut șapte copii.

HELAKU și-a luat-o de nevastă, la 22 de ani, pe Chenoa, o fată de 16 ani. Ea a născut două fete, Yepa și Kay, plus doi băieți, Hesutu și Bimisi. Cu toții au rămas în tribul lor și au avut, în total, 24 de copii.

Viața scurtă a eroului nostru, HELAKU, a fost cea a unui vânător neînfricat. Principalul procedeu de vânare a animalelor era vânătoria cu hăituială, mai ales cea cu ajutorul focului. Animalele erau gonite până când oboseau și erau străpunse cu sulițele. Acestea aveau mânerul de lemn, iar vârful era făcut din piatră șlefuită. Grupul de vânători se orienta spre capturarea bizonilor, mamușilor și a vulpilor. Rareori reușeau să ucidă boi moscați și cerbi. Pentru spor la vânătoare, bărbații plecau la mari distanțe de peștera lor.

Carnea animalelor vânată și aduse în fata peșterii constituia baza hranei întregului trib. Pentru îmbrăcăminte, se foloseau pieile și blănurile animalelor vânată. Carnea o frigeau pe pietre încinse în foc.

Din cauza climei aspre, cu vânturi puternice și viscole, unii dintre vânători își pierdeau viața, nemaîntorcându-se la familiile lor. Așa i s-a întâmplat și lui HELAKU, în iarna anului 3748 î.Hr., când a fost ucis de un bizon. Avea 43 de ani.

3 noiembrie 2021

Episodul 50 – Kei

Episodul spiritual nr.50 o are ca eroină pe africanca KEI. Ea s-a născut într-un trib așezat în apropierea țărmului nordic al lacului Victoria. Astăzi, acolo se afla țara numită Uganda.

În cadrul comunității exista un sistem de diviziune a muncii: bărbații se ocupau cu vânătoarea, iar femeile, cu pescuitul și culesul. Femeile nu mergeau niciodată la vânătoare.

Tatăl lui KEI, vânătorul Eke, avusese șapte copii împreună cu nevasta lui, Isab. Au decedat, de mici, două fetițe și doi băieți. Au supraviețuit KEI și frații ei mai mici, numiți Wasi și Wume.

În timp ce băieții au ajuns buni vânători, sub îndrumarea lui Eke, unica fată, KEI, a învățat să culeagă și să pescuiască alături de mama Isab. Recolta lor era compusă, de obicei, din boabe, fructe, semințe, bulbi, rădăcini, insecte și peștele pescuit din lac.

La 14 ani, KEI a fost luată de nevastă, cu îngăduința părinților, de vânătorul Zubu, un tânăr de 20 de ani. Ea a dat viață la patru copii. La 16 ani, a născut-o pe Abei. Primul băiat, Kibe, a sosit când KEI avea 20 de ani. Al doilea băiat, Ngami, s-a născut la 4 ani după fratele său.

Bărbatul lui KEI, vânătorul Zubu, folosea la vânătoare arcul cu săgeți otrăvite. Pentru prepararea otrăvii, șamanul, însoțit de vânători, pleca dimineață devreme în junglă, unde culegea plante otrăvitoare și vipere cu corn. La întoarcere, preparau otrava, nelăsând femeile și copiii să se apropie de ei. KEI avea mari emoții când Zubu participa la prepararea otrăvii. Deseori, mureau bărbați, din cauza aburilor otrăvitori care ieșeau din amestecul de plante ucigătoare. Alții ajungeau prada viperelor cu corn, când se chinuiau să le extragă veninul.

KEI nu a apucat să își vadă copiii ajunși la vârsta maturității. La 26 de ani, pierderea unei sarcini i-a oprit cursul vieții. Aceasta nenorocire s-a întâmplat în vara anului 3854 î.Hr..

22 noiembrie 2021

SFÂRȘIT